Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 204 (3402)
2 ЖУМА СЕНТЯБРЬ 1977 й.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

⊙ Газеталарда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев ва СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин ўртоқларнинг Вьетнам Социалистик Республикасининг миллий байрами муносабати билан Вьетнам Социалистик Республикасининг Президенти Тон Дик Тханга, Вьетнам Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Лу Зуанга, Вьетнам Социалистик Республикаси Миллат мажлиси доимий Комитетининг Раиси Чионг Тинга, Вьетнам Социалистик Республикаси ҳукуматининг Бош министри Фам Ван Донг ўртоқларга табрик телеграммаси эълон қилинган.

⊙ КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Совет халқининг революцион, жанговар ва меҳнат шон-шуҳрати жойлари бўйлаб юриш ғолиблари VIII Бутуниттифоқ слётининг иштирокчиларига телеграммаси босилган. Унда жумладан шундай дейилади. «Сизнинг слётингиз катта революцион жанговар ва меҳнат анъаналарига эга бўлган Иваново шаҳрида, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигига бағишлаб ўтказилмоқда. Совет халқи Октябрь байроғи остида, Ленин партияси раҳбарлигида қаҳрамонона йўл босиб ўтди. Бу йўл СССРнинг янги Конституцияси лойиҳасида ўзининг яққол ифодасини топган тарихий ғалабалар билан якунланди».

⊙ Фаластин Озодлик ташкилоти ижроия комитетининг раиси Ясир Арафат бошчилигидаги шу ташкилот делегацияси 31 август куни Москвадан жўнаб кетди.

РЕСПУБЛИКАМИЗ ПОЙТАХТИДА

Кеча

В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиали коллективи Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллик юбилейи олдидан пойтахтимиз олий ўқув юртларининг биринчи курс студентлари учун Ленин дарсларини бошлади.

Бу сиёсий ва маданий тадбир машғулотларида Тошкентдаги маданият, медицина институтларининг студентлари қатнашдилар. Мўътабар даргоҳнинг лекторлари К. Расулов, К. Ризаева, Г. Эргашхўжаева, Т. Александрова ва бошқалар пролетариатнинг улуғ доҳийси В. И. Лениннинг мазмунли ҳаёти ва илмий фаолияти тўғрисида лекциялар ўқимоқдалар. Машғулотларда доҳийнинг кўп қиррали ҳаёти ҳақида ҳикоя қилувчи ҳужжатли фильмлар ҳам кўрсатиляпти. Ҳар куни давом эттириладиган бу машғулотларда Тошкент Давлат университети, педагогика, халқ хўжалиги, қишлоқ хўжалиги, чет тиллар, рус тили ва адабиёти педагогика институтларининг студентлари қатнашадилар.

Бундан ташқари филиал коллективи ташкил этган Улуғ Октябрь революцияси ва доҳий Ленинга бағишланган кўчма кўргазма шаҳар корхоналари бўйлаб намойиш этилмоқда. Бу кўргазма Чилонзордаги нонбулка комбинатида бир неча кун кўрсатилганидан кейин Собир Раҳимов районидаги «Миконд» заводига кўчирилади.

* * *

Тошкент граждан авиацияси бўлинмасининг коллективи мамлакатимизнинг ажойиб учувчиларидан бири Александр Степанович Калошин туғилган куннинг 60 йиллигини нишонлади. СССРда хизмат кўрсатган бу учувчи ўз ҳаётининг катта қисмини граждан авиацияси хизматига бағишлади. Мамлакатимизда «ТУ-104» самолётини бошқаришни дастлаб ўзлаштирган матонатли учувчилардан биридир. Моҳир авиатор ўзининг бу борадаги тажрибасини ўзбек ҳамкасбларига садоқат билан ўргатди. Ҳозирда ҳам кумуш қанотли қушларни моҳирлик билан бошқараётган бу авиатор ҳаётида ҳаммаси бўлиб, ҳавода 30 мингга яқин соат учиб ўзига хос рекорд қўйди.

* * *

Ўзбекистон Кинематографчилар союзининг Тошкентдаги кино уйи ўзининг бу йилги мавсумини бошлади. Кино уйида ўзбек режиссёри Равил Ботировнинг «Ғаройиб орзучи» фильми кўрсатилди. Маданият масқани ходимлари мавсумда совет ва ўзбек киносининг муваффақиятларини намойиш қилиш мақсадида бир қатор кино тадбирлар ташкил этишади. Республиканинг таниқли олимлари, адиблари, меҳнат қаҳрамонлари билан учрашувлари ташкил этилади, халқлар дўстлигига бағишлаб қатор тадбирлар олиб борилади.

Бугун

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ойбек номли Ўзбекистон ССР халқлари тарихи музейида Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган махсус кўргазма экспонатларининг монтажи ниҳоясига етказилди. Шу ойда томошабинларнинг диққатига ҳавола этиладиган бу катта кўргазма бундан 60 йил муқаддам юз берган февраль революцияси ва жаҳонни ҳайратда қолдирган Улуғ Октябрь революцияси, шундан кейин мамлакатимизда юз берган буюк ўзгаришлар, гражданлар, Улуғ Ватан уруши йилларида олиб борилган қаҳрамонона курашлар, ҳозирги даврда эришилган буюк муваффақиятлар ранг-баранг экспонатларда акс эттирилган.

* * *

Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Восток» клубидаги «Парвоз» ашула ва рақс ансамбли янги программада тузилган концертнинг асосий репетициясини ўтказди. Бу ҳаваскорлик коллективи ана шу янги программани келгуси ҳафтада — Иваново областида Бутуниттифоқ халқ талантлари даврасида намойиш этади. Ҳамшаҳар ҳаваскорларимиз ўзбек миллий халқ рақслари, ашулалари, замонавий мавзуда яратилган номерларни кўрсатишади. Ўзбек ҳаваскорлари у ерда «Бизнинг адресимиз Совет Иттифоқи» деб аталган Бутуниттифоқ телевизион фестивалининг асосий қатнашчиси ҳисобланади. Бу катта кўрикка тайёргарлик кўришда ансамблнинг бадиий раҳбари Ш. Жанайдаров, балетмейстер М. Ҳамдамов ва бошқалар муносиб ҳисса қўшишди.

Эртага

Тошкент шаҳар комсомол комитетининг биринчи секретари Ш. Нусратов бошчилигидаги шаҳар комсомол ташкилотларининг вакиллари ва ёшларидан иборат туристик группа Югославия Социалистик Федератив Республикасининг Македония ўлкасига етиб боради. Бу туристик группа составида «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Ташсельмаш», «Миконд» заводлари, республика ёш техниклар станцияси ва бошқа корхоналарнинг вакиллари бор. Ҳамшаҳарларимиз Тошкент билан биродарлашган Скопле шаҳрида ҳам бўлиб, дўстлик учрашувларини ўтказадилар. Ёшларимизнинг сафаридан кузатилган мақсад икки ўлка ёшлари ўртасидаги дўстлик алоқаларини янада кенгайтиришдир.

* * *

Ленин районидаги Улуғбек номли маданият уйида «Улуғ Октябрь ер курраси бўйлаб одимламоқда» деб номланган оғзаки журналнинг навбатдаги сони ўтказилади. Унда «Билим» жамиятининг лекторлари Корея Халқ Демократик Республикаси, Вьетнам Социалистик Республикаси, Болгария Халқ Республикаси ҳақида гапириб берадилар.

ЗАРБДОР ҚУРИЛИШ ОДИМЛАРИ

ЖИЛОЛАШ ИШЛАРИ БАЖАРИЛЯПТИ

«Главтоннелметрострой»нинг 901-махсус қурилиш поезди сайқалчилари Тошкент метрополитенининг 6 та бекатида пардоз ишларини амалга оширишяпти. Москваликлар айниқса «Ленин майдони» станцияси қурилишида зарбдорона меҳнат қилишмоқда. Улар август ойи планини 15 процентга ошириб бажариб, планга қўшимча юз квадрат метр майдонни сифатли жилоладилар.

Участка бошлиғи Г. Тестиль қурилиш поездининг илғорлари тўғрисида хаяжонланиб сўзлади. А. Абрамов, А. Чуранов, Б. Киров бошлиқ бригада аъзолари смена топшириқларини ошириб адо этишмоқда.

Жилокорлар сентябрь ойи охирига қадар барча пардозлаш ишларини туғаллашга қарор қилишган.

ФАКТЛАР, ФАКТЛАР, ФАКТЛАР

Бир кунда метрополитеннинг ишга тушириладиган туннелларига 620 куб метр бетон ётқизилди. Бу кунлик норманинг 125 процентини ташкил этади.

Тошкент метро қуриш тресги 2-туннель отряди (отряд бошлиғи А. Терсков) ўз участкасида 320 куб метр бетон ётқизди. «Пахтакор» станциясининг айланма йўлида Л. Токарчук ва В. Булих бошлиқ бригадалар кунлик вазифаларини ортиғи билан адо этмоқдалар.

ЮБИЛЕЙ 60 ВАХТАСИДА

Зарбдор меҳнатимиз — Улуғ Октябрга!

МАЖБУРИЯТДАН ОШИРИБ

«Сафимизда қолоқлар бўлмасин!», «Сифат учун кураш — ҳамманинг иши!» — пойафзал ишлаб чиқариш бирлашмасининг пойтахтдаги бош корхонаси коллективи ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йилида ана шундай шиор остида меҳнат қиляпти. Барча ишлаб чиқариш участкаларида смена ва бригадалараро социалистик мусобақа кенг қулоч ёйган. Унинг қатнашчилари юбилей йили топшириқлари ва мажбуриятларини муддатидан илгари ошириб бажариш учун жонбозлик кўрсатишяпти.

Сўзи билан иши бир пойафзалчилар саккиз ойлик топшириқни графикдан бир ҳафта олдин бажарган эдилар. Улар тежалган кунлар ҳисобига планга қўшимча 576 минг сўмлик турли хил пойафзаллар тайёрлаб, савдо ташкилотларига юбордилар. Бу — саккиз ойлик мажбуриятдагидан эллик минг сўмлик кўпдир.

Шуниси қувонарлики, ҳозирги кунда 1-пойафзал фабрикаси 16 хил моделдаги пойафзални Давлат Сифат белгиси билан чиқармоқда.

Бугун

корхона конвейеридан эркакларнинг Давлат Сифат белгисига сазовор бўлган хром этиклари ва қишки қунжли ботинкалар тайёрлаб чиқарила бошланди. Сентябрь ойидан бошлаб корхонанинг ишлаб чиқариш цехлари кузги-қишки пойафзаллар тайёрлашга киришди. Бу даврда корхонанинг бир меъёрда ишлашига пухта тайёргарлик кўрилди.

• Сифат ва самарадорлик — шиоримиз

ИЗЛАНИШ САМАРАСИ

Мебель ойналари фабрикаси коллективи маҳсулот сифатига алоҳида эътибор беряпти. Юқори сифатли маҳсулот тайёрлашга эришиш мақсадида бу ерда маҳсулот сифатини комплекс бошқариш системаси жорий этилди. Бунинг натижасида янги техника ва технологияни ишлаб чиқаришга жорий этган коллектив сифатли буюмлар ишлаб чиқариб, бракка чек қўйди. Пировардида 120х45 ва 120х50 сантиметрли кўзгуларга Давлат Сифат белгиси берилди.

Бугун

фахрли белги билан тайёрланган кўзгулар тўқсон беш минг сўмликдан ошиб кетди.

Фабрика маҳсулотининг сифатини яхшилашга айниқса рационализаторлар салмоқли ҳисса қўшишяпти. Етти ой мобайнида 5 та ихтирочилик таклифи жорий этилиб, 4.5 минг сўм фойда олинди.

Айни кунларда изланувчан коллектив цехлараро мусобақани авж олдириб, бутун куч ва ғайратини Улуғ Октябрнинг 60 йиллик тўйини муносиб кутиб олишга қаратмоқда.

Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли Тошкент лак-бўёқ заводи бир кунда 250 тоннага яқин турли хил бўёқ маҳсулотлари ишлаб чиқаради. Шу кунларда завод коллективи Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллик юбилейини кутиб олишга қизғин тайёргарлик кўрмоқда.

СУРАТДА: корхонанинг ветеран ишчиларидан бири коммунист Виталий Брежнев ва унинг шогирди комсомол аъзоси Людмила Дёминани кўриб турибсиз. Улар мунтазам равишда план-топшириқларини ортиғи билан адо этишади.

УзТАГ.

БУЮРТМА БАЖАРИЛДИ

Тошкент мармар ишлаб чиқариш бирлашмасида биринчи марта «траверин» деган мармардан биноларнинг пардозлаш плитасини тайёрлаш ўзлаштирилди.

Бирлашма коллективи «Марказ — 13» кварталида қурилаётган янги меҳмонхона учун ана шу маҳсулотни тайёрлади.

Бугун

янги қурилиш материалининг катта туркуми объектга етказиб берилди. Пардозлаш трестининг буюртмаси бўйича бу маҳсулотдан ҳаммаси бўлиб минг квадрат метр ишлаб чиқарилди.

Корхонанинг Р. Хонбобоев бошчилик қилаётган 1-цех коллективи қурилиш материалларини сифатли тайёрламоқда ва объектларга пешма-пеш етказиб беряпти. Мармар қирқувчи К. Мухторов, пардозловчи Р. Ҳусниддинов, йўнувчи А. Парамонов, Р. Бадалбоев ва бошқалар юксак кўрсаткичга эришмоқдалар.

Мармар қирқувчилар цехи корхонада илғор ҳисобланади. Ишчилар саккиз ойлик планга қўшимча бир неча минг сўмлик маҳсулот тайёрлашга эришдилар. Улар йиллик топшириқни 20 декабргача бажаришга аҳд қилишган.

И. УСМОНОВ.

БИНОКОРЛАРНИНГ ЮБИЛЕЙ ТУҲФАСИ

1980 йил ҳисобига

Сотиболди Мирхолдоровнинг номи «Главташкентстрой»нинг малакали қурувчилари сафида тилга олинади. Бу бежиз эмас, албатта. Катта меҳнат тажрибасига эга бўлган моҳир бинокорнинг илғор иш методлари кўплар учун маҳорат мактаби бўляпти. У ёшларнинг талабчан мураббийсидир.

Ўтган беш йилликлар илғори С. Мирхолдоровнинг самарали меҳнати муносиб қадрланмоқда. У Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор, бир неча орденлар кавалери. Юксак мукофотлар уни ва ҳамкасбларини доимо унумли ва сифатли ишлашга даъват этаётир. Улар Пардозлаш трестининг 28-қурилиш бошқармасида авж олдирилган мусобақада пешқадамлик қилишяпти.

Куни-кеча бошқармада янги хушхабар тарқалди. Ҳамма Сотиболди Мирхолдоров бошлиқ кошинкорлар бригадасини янги ғалаба билан табриклашга ошиқишди. Аҳил коллектив 1980 йилнинг иккинчи ярми ҳисобига меҳнат қила бошлади.

Бундай катта муваффақиятга қандай эришилди? Бу саволга пешқадам бригада бошлиғи шундай деб жавоб берди:

— Бригадамизнинг барча қурувчилари ўз касбини жуда яхши билишади. Доим малакаларини ўстириб боришади. Иш вақтидан унумли фойдаланамиз. Ҳар бир янги объектда иш бошлашдан олдин бригада аъзолари билан йиғилиш ўтказилади. Унда қандай қилсак, объектни тез ва сифатли битказиш мумкин бўлади, деган масалани муҳокама қиламиз. Қоришма қорғич машинани қаерга ўрнатиш кераклиги бир қараганда арзимас масаладек туюлади. Аммо бригадамизда бунга катта аҳамият берилади. Чунки, машинанинг қаерга ўрнатилиши меҳнат унумини оширишда, иш вақтидан рационал фойдаланишда муҳимдир.

С. Мирхолдоров бошлиқ бригада аъзолари пойтахтимизнинг жуда кўп ноёб архитектура иншоотлари қурилишида меҳнат қилган. В. И. Ленин майдони, Тошкент Давлат университети, политехника институтининг янги корпуслари, Санъат саройи каби объектлар шулар жумласидандир.

— Коллективимиз шонли юбилейгача сифат ва самарадорлик беш йиллиги топшириғини бажариш учун курашмоқда, — дейди С. Мирхолдоров. — Бу эса Улуғ Октябрь байрамига туҳфамиз ва КПСС Марказий Комитетининг 1977 йил май Пленуми қарорига амалий жавобимиз бўлади.

Беш йиллик марраси яқинлашиб қолган пешқадам бригадада СССР янги Конституциясининг лойиҳаси кенг муҳокама қилинди. Йиғилишда партия ва ҳукуматимизнинг ғамхўрлигига жавобан бугун кечагидан, эртага эса бугунгидан унумли ҳамда сифатли ишлашга қарор қилинди. «Бугунги кўрсаткич — эртанги норма!» — бу кошинкорларнинг жанговар шиорига айланган.

Б. НОСИРОВ,
пардозловчи.

⊙ РАЦИОНАЛИЗАТОРЛИК ҲАРАКАТИГА КЕНГ ЙЎЛ

ИҚТИСОДИЙ ФОЙДА

1-троллейбус депосининг рационализаторлари токнинг ортиқча исроф бўлишини билдирувчи сигнализатор яратдилар. Троллейбус қандай тезликда ҳаракат қилаётганидан қатъий назар у бу ҳақда маълумот бериб туради.

Юқори тезликда кўпинча троллейбуснинг штангаси симлар оқимидан чиқиб кетади. Бу эса изоляциянинг ёмонлашувига, токнинг ортиқча исроф бўлишига ва контактларнинг бузилишига сабаб бўлади. Янги сигнализаторнинг жорий этилиши хавфсизликни таъминлаш билан бирга, штангаларнинг чиқиб кетишини кескин камайтиради.

Ҳисоб-китобларга қараганда, 100 та троллейбусга сигнализатор ўрнатилиши бир йилда тўрт минг сўмликдан зиёд иқтисодий самара келтиради.

ЖОНАЖОН ШАҲРИМИЗНИ ОБОДОНЛАШТИРАМИЗ ВА ГЎЗАЛЛАШТИРАМИЗ

Якдиллик билан

Куйбишев районидаги меҳнат коллективлари шаҳримизни ободонлаштириш ва гўзаллаштириш конкурсига якдиллик билан қўшилдилар. Ҳозир райондаги 30 дан ортиқ юбилей объектларида ободончилик ишлари бошлаб юборилган. Тошкент — Чирчиқ автомагистралининг пойтахтга кираверишдаги «Ўроқ ва Болға иттифоқи» объекти ана шундай ободонлашадиган жойлардан биридир. Бу ерда ишчи-деҳқон иттифоқини, дўстлигини ифодалайдиган манзаралар вужудга келтирилган. Ҳозир район ободончилари бу ерни янада гўзаллаштириш, гуллар билан безаш ишларини олиб бормоқда. Пушкин кўчаси ва Луначарское шоссесида мингдан ортиқ қизил гуллар ўтқазиб чиқилди. Уларнинг кўпчилиги махсус тувакларда тартиб билан жойлаштирилмоқда.

Луначарское шоссесидаги «Узгидроэнергострой»нинг яқинда фойдаланишга топширилган тўққиз қаватли турар жой биноси атрофида ҳам кўкаламзорлаштириш ишлари бошлаб юборилди. Бу ерда яшил зоналар вужудга келтирилиб, ёмғирлатиб суғориш мосламалари ўрнатилмоқда.

ХИЁБОН ЖАМОЛИ

Куйбишев район ободонлаштириш бошқармаси Трактор заводи стадиони рўпарасида икки гектар майдонда янги микрохиёбон барпо этмоқда. Ҳозиргача гуллар ва кўчатлар ўтқазиш учун ер тайёрлаб қўйилди. Ирригация ва кўкаламзорлаштириш трестининг ишчилари бу ерда ёмғирлатиб суғориш мосламаларини ўрнатишмоқда.

Шаҳримизни ободонлаштириш ва гўзаллаштириш юзасидан катта тадбирлар амалга оширилаётган ҳозирги кунларда бу ерда 15 минг туп яшил тўсиқлар, 5 минг туп кўчат, 10 минг туп гуллар ўтқазилади.

Янги соябонлар

Революция хиёбони ва трактор заводини боғловчи Пушкин кўчаси ҳамда Луначарское шоссесида 20 дан ортиқ бекат ободонлаштирилмоқда. Улар янги соябонлар билан таъминланади. Бу бекатларнинг ташқи қиёфаси ва қулайлиги Москва шаҳри бекатлариникига ўхшаш бўлади.

Қуёшдан ва ёмғирдан ҳимоя қилувчи турли хил манзарали соябонлари бўлган бундай бекат жиҳозларини «Узторгреклама» заводи тайёрлаб бермоқда.

ЛОЙИҲА ИШЛАБ ЧИҚИЛДИ

«Узгипрогаз» институти Нукус филиалининг коллективи Қорақалпоғистон АССРдаги «Тошкент» ва «Шуманай» совхозларини газлаштириш лойиҳасини ишлаб чиқди. Бу лойиҳада Бухоро гази билан қарийб уч юзта квартирани таъминлаш кўзда тутилади. Қорақалпоғистон қишлоқларини газлаштириш кенг кўламда олиб борилмоқда. Ҳозир филиал ходимлари Хўжайли районидаги Калинин номли, Ҳамза номли, К. Маркс номли колхозларнинг марказий қўрғонларини 4-паррандачилик совхозини газлаштириш лойиҳаларини ишлаб чиқмоқдалар. 105 километр узунликда газ қувури қуриш ҳам кўзда тутилмоқда. Бу газ қувури Тўрткўл, Элликқалъа, Беруний районларининг марказларига зангори ёқилғи етказиб беради.

Ўнинчи беш йиллик мобайнида Автоном республика қишлоқларида 16 минг хонадон «зангори олов» билан таъминланади.

⊙ МАДАНИЯТ ХРОНИКАСИ

«ҚУЁШ ОСТИДАГИ УЙ»

Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Ўзбекфильм» киностудияси санъаткорлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг шонли 60 йиллик байрамига аталган яна бир фильмни суратга тушириб бўлишди.

«Қуёш остидаги уй» деб номланган бу асар қурувчи-ёшлар бригадаси, уларнинг ўзига хос ҳаёти, иш жараёни ва шу билан боғлиқ соф муҳаббат ҳақида ҳикоя қилади. Асосий ролларни киноактёрлардан Д. Қамбарова ва И. Тўлахўжаевлар ижро этишмоқда.

Г. Базаров ва З. Ройзман каби истеъдодли кинорежиссёрлар суратга олган бу асар яқин кунлар ичида томошабинлар эътиборига ҳавола қилинади.

телетайп лентасидан

ВАРШАВА. Польшада бошқарув ва кадрлар малакасини оширишни ташкил этиш институти тузилди. Бу институтда ҳар йили идоралар, бирлашмалар, воеводлик ташкилотлари ва корхоналарнинг раҳбарлари ўз малакасини оширади.

Институт программасида социалистик мамлакатларнинг тажрибасини ўрганиш, шунингдек ишлаб чиқариш коллективларида тарбиявий иш масалаларига катта ўрин берилган.

БОНН. ГФРда озиқ-овқат маҳсулотлари ва кенг истеъмол молларининг нархи ҳамон ўсиб бормоқда. Бу эса меҳнаткашлар реал турмуш даражасининг янада пасайиб боришини билдиради. Ўлка статистика бошқармаларининг хабарларига қараганда, шу йил август ойида Шимолий Рейн — Вестфалияда ва Гессенда нарх-наво ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 4 процент, Баден-Вюрттембергда 3,3 процент, Баварияда эса 3,5 процент ошган.

КОПЕНГАГЕН. Испания ҳукуматининг раиси А. Суарес расмий визит билан бу ерга келди. У «умумий бозор» мамлакатлари бўйлаб сафар қилмоқда. А. Суарес Дания бош министри А. Йоргенсен билан Испаниянинг Европа иқтисодий ҳамжамиятига аъзо бўлиб киришига боғлиқ масалалар юзасидан музокаралар олиб боради.

НЬЮ-ЙОРК. Огайо штатидаги Кент университетида июль ойида бўлиб ўтган студентлар намойишлари қатнашчиларидан 24 киши шартли қамоқ жазосига ва кўп миқдорда жарима тўлашга ҳукм қилинди. Яна 60 дан кўпроқ киши судга берилди.

Студентлар 1970 йилнинг 4 майида миллий гвардия солдатлари студентларнинг урушга қарши намойиши қатнашчиларидан тўрт кишини ўлдирган жойда маъмуриятнинг спорт зали қуриш ҳақидаги қарорига қарши норозилик билдирмоқдалар.

ДЕҲЛИ. Бу ерда эълон қилинган расмий хабарга кўра, 1976 йилнинг январидан 1977 йилнинг мартигача ўтган давр ичида етти миллиондан кўпроқ ерсиз оилалар Ҳиндистон штатларида ва иттифоқ территорияларида уй-жой қуриш учун участка олишган.

АДАН. Уммон халқ озодлик фронтининг бу ерда эълон қилинган баёнотида бундай дейилади: Уммон халқ озодлик фронти ва барча тараққийпарвар тинчликсевар кучлар уммон турмаларида азоб чекиб ётган ва ҳар қандай йўл билан таҳқир этилаётган сиёсий маҳбусларнинг озод қилинишини талаб этмоқдалар. Баёнотда қуйидагилар таъкидлаб ўтилади: империализм ва реакция кучлари қўллаб-қувватлаётган Султон Кабус ва унинг малайлари мамлакатдаги тараққийпарвар жамоатчиликнинг неча юзлаб намояндаларини, чет эл ҳарбий кучларининг мамлакатда туришини рағбатлантираётган ҳукмрон реакцион режимга ҳаққоний равишда қарши чиқаётган кишиларни турмага ташлади. Уммон халқ озодлик фронти ўз ихтиёридаги барча воситалар билан Султон Кабус қўғирчоқ режимига қарши қатъий кураш олиб боражагини билдиради.

НЬЮ-ЙОРК. Кипр оролидаги вазият кескинлашганлиги муносабати билан Кипр ҳукумати Бирлашган Миллатлар Ташкилоти хавфсизлик кенгашининг мажлисини дарҳол чақиришни яна талаб этди.

Кипрнинг БМТдаги доимий вакили З. Россидис ўз ҳукуматининг топшириғига биноан хавфсизлик кенгашининг раисига йўллаган ёзма мурожаатида Кипр проблемасини адолатли ва тинч ҳал этиш зарурлигига БМТ хавфсизлик кенгашининг эътиборини жалб этди.

Куни-кеча Тарас Шевченко кўчасида Тошкент метрополитенининг янги маъмурий биноси қурилиб, фойдаланишга топширилди. Ҳозир бу ерда кенг кўламда кўкаламзорлаштириш, ободонлаштириш тадбирлари олиб борилмоқда.

СУРАТДА: Тошкент метрополитени биносининг умумий кўриниши.

М. Нуриддинов фотоси.

БИЗ — СОВЕТ ХАЛҚИМИЗ

ҲАММАСИНИ КОЛЛЕКТИВ ҲАЛ ҚИЛАДИ

СССР Конституциясининг лойиҳасини муҳокама қилишга бағишланган митингимизда ишчилар ва мутахассислар бирин-кетин ҳаяжон ва қизиқиш билан сўзлаётганларида мен меҳнаткашларнинг давлат ҳаётида актив иштирок этиши ҳақида бахтимиз қомусидаги сўзларнинг чуқур маъносини яна бир бор эсладим. Асосий Қонун лойиҳасининг мамлакатимизда биринчи навбатда умумхалқ муҳокамасидан ўтаётганлиги ҳам буни яққол исботлаб турибди.

Конституцияда кўрсатиб ўтилган коллектив ҳуқуқи биз учун доимий, одатдаги тушунчаларга айланиб қолган. Меҳнаткашларнинг ишлаб чиқаришни бошқаришда иштирок этиши тўғрисидаги ленинча ғояларнинг ҳаётга тадбиқ этилганлигига мисолларни ҳар куни ўз атрофимиздан, ўз ишимиздан топишимиз мумкин.

Мана, масалан партия бюросига штамповка участкасининг ишчилари келишди: «Тартибсизлик,— дейишди улар.— Хўжасизларча ишлаяпмиз». Маълум бўлишича, тунукани кесганда жуда кўп чиқит чиқаётган экан.

Битта катта тунука қирқилгандан кейин унинг қолгани иккинчи марта ишлатишга ярамайди. Демак, улар ҳам чиқитга киради. Ишчиларимиз иккита катта ҳажмдаги тунукани пайвандлаб, кейин керакли ҳажмда қирқишни таклиф этдилар.

Бу одатдаги ҳол, заводнинг катта ҳаётидан бир шингил. Ҳар бир киши фақат ўз меҳнати натижаси тўғрисида эмас, балки бутун коллектив ишлари ҳақида ҳам ўйлайди.

Завод коллективининг 1976—1980 йиллардаги иқтисодий ва социал тараққиёт бўйича комплекс планига кўп бор мурожаат қилишимизга тўғри келган. Бу бизнинг беш йилликдаги тараққиёт программамиздир. Бу программанинг авторлари ҳам бир киши, икки киши ёки ўн кишигина эмас. Бутун коллектив унинг авторидир. Шунинг учун ҳам айтиш мумкинки, заводни тараққий эттириш плани коллектив орасида туғилди. Цехлар ва участкаларда таклифлар муҳокама қилинди, унга таҳрир ва тузатишлар, янгиликлар киритилди. У завод касаба союз йиғилишида тасдиқланиб, директордан ишчига қадар барча учун қонунга айлангунга қадар барча асосий нарсалар план лойиҳасига киритилди.

Бошқа масалаларда ҳам шундай. Завод ҳаётига тааллуқли бўлган каттами, кичикми қандай нарса бўлишидан қатъий назар, у коллектив муҳокамасига қўйилмасдан ҳал этилганлигини эслайолмайман. Ҳамма вақт шундай масалаларни ҳал этишда қатнашганимда, бу жуда катта масалаларни ҳам биргаликда ҳал этишга ёрдам бериши мумкинлигига амин бўламан. Корхонанинг келажаги масалалари ҳар бир кишига тааллуқли, шунинг учун ҳам уни муҳокама этишда ва ҳал қилишда қатнашишни ҳар ким ўзининг бурчи, деб билади. Ишлаб чиқариш масалаларини муҳокама қилишда қатнашиш бу хўжалик юритишнинг, корхонани бошқаришнинг яхши мактаби, дейиш мумкин. Масалан, мунтазам ўтказиладиган ишлаб чиқариш йиғилишлари заводимизда ишлаб чиқариш планларини бажаришга, юксак унумли меҳнат учун шароитлар яратишга, ички резервлардан янада яхшироқ фойдаланишга самарали таъсир этади.

Яқинда биз янги маҳсулот ишлаб чиқаришни ўзлаштирдик. Шу маҳсулотни ишлаб чиқаришни йўлга қўйишдан олдин проблемаларимиз жуда кўп эди. Шунда биз яна бир бор ҳис этдикки, мавжуд қийинчиликларни ҳал этишда ишчиларнинг актив иштирок этиши, уларнинг қизиқиши яна ҳам кўпроқ самара берар экан. Ишлаб чиқариш мажлисида янги маҳсулотни ўзлаштиришга тайёргарликнинг барча босқичлари синчиклаб таҳлил этиб чиқилди.

Ишчиларнинг ишлаб чиқаришни бошқаришда иштирок этиш формаларининг ҳаммасини санаш қийин, албатта. Негаки у кўп қиррали ва кўп маъноли тушунчадир. Халқ назоратчилари, партбюро ва завкомнинг турли комиссиялари фаолияти—булар ҳам ишлаб чиқаришни бошқариш жараёнига киради. Заводда уй-жойларни тақсимлаш иши билан завод касаба союз комитетининг уй-жой комиссияси шуғулланади. Комиссия аъзоларининг кўпчилиги ишчилардир.

Заводимизнинг ишчилари, инженер ва мутахассислари ҳар бир совет кишисида янги ижодий кучларни уйғотаётган ҳужжатни—СССР Конституциясининг лойиҳасини қизғин маъқуллайдилар.

М. ШОКИРОВА,
«Средазэлектроаппарат» бирлашмасига қарашли электротехника заводининг монтажчиси.

Саноат Умарова «Қизил тонг» тикув ишлаб чиқариш бирлашмаси 2-цехида тикувчи-мотористка бўлиб ишлайди. У доимо юксак сифатли буюмлар тикиб, смена топшириқларини ошириб адо этади. Жамоатчи мухбиримиз Е. Ботиров олган суратда илғор тикувчи Саноат Умаровани кўриб турибсиз.

• Бинокор уйлари

Миннатдор дил тўлқини

Чилла тугаб, дов-дарахтларнинг барглари олтин рангга кираётган бўлсада, қуёш ҳамон саҳийлик билан нур сочмоқда. Борлиқ иссиқдан лоҳас мудрайди. Ҳозиргина ҳиёбонда хониш қилаётган қушлар ҳам қаергадир яширинишган. Катта магистрал йўлда машина ва йўловчилар қатнови ҳам сийраклашган.

Фақат йўлнинг ўнг томонидаги тўққиз қаватли бино қурилишида иш жадал бормоқда. Бунёдкорлар ҳароратни сезмагандек шижоат билан меҳнат қилишяпти. Улар Тошкентдаги 1-уйсозлик комбинатининг 2-пардозлаш бошқармаси зарбдорларидир. Меҳнатсеварлар Юнусобод массивида қатор турар жой бинолари, маданий-маиший хизмат кўрсатиш биноларини қуришда жонбозлик кўрсатишяпти.

— Коллективимизнинг ҳар бир аъзоси ўз касбини пухта эгаллаган ва жон-дилдан севган кишилардир,— дейди прораб Иван Греков.— Улар масъулиятни чуқур ҳис қилиб, ойлик, квартал планларини ортиғи билан бажаришга эришишмоқда. Ишнинг сифатли бўлиши кўпчиликни қувонтиряпти.

— Бизнинг ишимизда бу жуда муҳим масала,— дея суҳбатга қўшилди пардозловчилар бригадасининг бошлиғи Соня Номозқулова.— Уйнинг чиройли, бежирим, ҳамшаҳарларимизга маъқул ва манзур бўлиши кўп жиҳатдан қурувчилар меҳнатига боғлиқ. Шуниси қувончлики, бригадамиз аъзолари қўлдан чиқараётган объектлар сифат комиссияси томонидан фақат «яхши» ва «аъло» баҳоларга қабул қилинмоқда. Чунончи, шу кунларда мазкур объектни муддатида— 10 сентябргача фойдаланишга топширишга интиляпмиз. Зоя Иванова, Владимир Кузнецов, Марям Абдулазизова, Ҳанифа Аюпова каби қўли гул ишчилар ишни тез ва сифатли бажаришда ҳамкасбларига ибрат бўлишяпти.

Алоҳида ғайрат ва шижоат билан меҳнат қилишимизнинг яна бир боиси бор. Бу СССР янги Конституция лойиҳасидир. Қурувчиларимизнинг ҳар бири дам олиш соатларида, бўш пайтларида Асосий Қонун лойиҳасини атрофлича муҳокама қилмоқдалар, айрим таклиф ва мулоҳазаларни ҳам ўртага ташлашяпти. Масалан, куни-кеча лойиҳанинг 61-моддаси хусусида қизғин фикр юритдик. Ҳаммамиз якдиллик билан шу модда қуйидаги таҳрирда ўзгартирилса мақсадга мувофиқ бўларди, деб топдик: **«Социалистик мулкни кўз қорачиғидек авайлаб асраш ва мустаҳкамлаш СССР гражданининг бурчидир. Давлат ва жамоат мулкини талон-тарож, исроф қилишга қарши курашиш СССР гражданларининг бурчидир. Социалистик мулкка чанг солувчи шахслар жиноятчи ҳисобланадилар ва қонун билан жазоланадилар!».**

Коллективимиз иш сифатини ошириб, таннархни арзонлаштиришга эътиборни кучайтирган. Бунинг учун аввало қурилиш материалларини исроф, талон-тарож бўлишига йўл қўймасликка ҳаракат қиляпмиз. Бир мисол. Авваллари қурилишга келтирилган ғиштларни тезда тушириб олишга унча эътибор берилмасди. Натижада шофёрлар айрим ўринларда кранни ёрдамга келишини кутиб турмай, ғиштларни шошма-шошарлик билан ағдариб кетишарди. Оқибатда қанчадан-қанча ғишт синиб исроф бўларди. Бу каби мисолларни яна келтириш мумкин. Ҳозирги кунда мазкур масала бошланғич партия ташкилотимиз ва барча коммунистлар томонидан қаттиқ назорат қилиб борилмоқда. Бажарилаётган ҳар бир иш қаттиқ контроль остига олинган.

Қурувчиларимиз кун сайин унумлироқ, сифатлироқ ишлашга ҳаракат қилишяпти. СССР янги Конституцияси лойиҳасининг 60-моддасида: **«Ижтимоий фойдали фаолиятнинг ўзи танлаб олган соҳасида ҳалол меҳнат қилиш, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомига қаттиқ риоя қилиш меҳнатга лаёқатли ҳар бир СССР гражданининг бурчи ва шарафли ишидир», дейилган.** Биз шу модданинг, «соҳасида ҳалол»... сўзларидан сўнг «самарали ва сифатли» сўзларини қўшиб қўйишни таклиф этамиз.

М. ҚАЮМОВ.

БОШ МУХБИРИМИЗДАН
ТОШКЕНТ ОҚШОМИ ХАТЛАР

Меҳнатинг—зийнатинг

КАМОЛОТ

Оқшом Ражаб аканинг уйига меҳмонлар кела бошлашди. Дид билан безатилган дастурхон атрофидаги кишилар Ражаб аканинг электр транспортидаги кўп йиллик самарали меҳнати ҳақида гапиришди, уни «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган коммунал-маиший хизмат ходими» фахрий унвонига эга бўлганлиги билан табриклашди. Шунда анъанага кўра Ражаб ака ҳам давра тўрида ўтирган биринчи устози, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Қобил Назаров ёнига таъзим билан келди-да, чуст дўппи кийгазди, елкасига ҳаворанг бекасам тўн ташлади. Ражаб ака устозининг юз-кўзларидан меҳр билан ўпар экан, босиб ўтган 30 йиллик зафарли меҳнат йўли кўз ўнгидан ўтди.

... Улуғ Ватан уруши ғалаба билан тугагач, Ражаб Мардоновга Уралдаги ҳарбий заводлардан бирининг бир группа ишчилари билан биргаликда Ҳадрадаги трамвай хўжалигини тиклашга йўлланма беришди. Ўшанда мастер Қ. Назаров биринчи маротаба «МТШ» трамвайнинг синган рессорини янгисига алмаштираётган шогирдининг уддабуролигидан мамнун бўлган эди.

Йиллар ўтди. Юраверйб қисмлари тутдек тўкилай деб турган вагонлар ремонтчиларнинг машаққатли меҳнати туфайли янги-янги бўла бошлади. Қишнинг совуғи, ёзнинг жазирамаси демай устахона ҳандоқларида тиз чўкиб, трамвайнинг рессорини бутлаган, тягаларини тортган, тормоз барабанларини бир ўзи алмаштирган, кўзлаган ишини кўнгилдан зиёда бажарган Р. Мардонов меҳнати улуғ, иродаси мустаҳкам ишчи сифатида коллектив орасида донг таратди.

Шаҳримиз кундан-кунга яшнамоқда, турли комфортабелли транспортларнинг пайдо бўлиши шаҳар ҳуснини очмоқда. Аҳоли хизматида ЗИУ-9 типидаги уч эшикли троллейбусларнинг пайдо бўлиши катта воқеа бўлди. Янги маркали машиналарга «доктор»лик қилиш қийин. Лекин Ражаб ака сингари ўз касбининг усталари бор. Уни замонавий техникага хизмат кўрсатиш учун 2-троллейбус паркига таклиф этишди.

Янги корхонада қўш касб эгаси—слесарь ва автомеханик Ражаб ака рационализаторлик таклифларини ўйлаб топишда доим изланди. Кўп изланишлар яхши самара берди. Ниҳоят, Ражаб ака ЗИУ-9 маркали троллейбуснинг редукторини устахона ҳандоқларида эмас, паркнинг исталган территориясида алмаштириш процессини ўйлаб топди. Бу усул слесарлар учун қулай бўлиши билан бирга, ҳар бир редукторни алмаштиришга кетадиган ҳаражатни 50 сўм миқдорида камайтирди.

Шогирдсиз ишчини мевасиз дарахтга ўхшатишади. Р. Мардоновнинг 50 га яқин шогирди бор. Уларнинг бир қисми республикамиз автохўжаликларида устозлари удумини давом эттиришяпти. Давид Тухватуллин, Александр Мох, Петр Медведев кабилар эса устозлари билан бир сафда туриб, Улуғ Октябрь байрамининг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга қизғин тайёргарлик кўришяпти. Байрам арафасида устоз ва шогирдлар нормадан ташқари 20 та троллейбусни техник ремонтдан чиқарганликлари ҳақида рапорт берадилар.

Юқорида таъкидлаганимиздек, шаҳар электр транспорти хўжалиги ишини такомиллаштириш ва мустаҳкамлаш соҳасидаги кўп йиллик меҳнати учун Ражаб Мардоновга яқинда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган коммунал-маиший хизмат ходими» фахрий унвонини берди. Бу мукофот уни руҳлантириб янги меҳнат зафарлари сари илҳомлантирмоқда. У шу кунларда ҳар қачонгидан зўр ғайрат билан меҳнат қилиб, Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига муносиб меҳнат зафарлари тайёрлаш иштиёқида меҳнат қилмоқда.

Ф. АБДУРАҲИМОВ,
кўп нусхали «Мотор» газетасининг редактори.

♦ ФАХРЛИ ҲУҚУҚ ♦ ШОГИРД КАМОЛИ ♦ ЮКСАК ТАЛАБЛАР ДАРАЖАСИДА ♦ МАРДУ МАЙДОНЛАР УНУТИЛМАЙДИ

• Маҳаллада нима гап?

Конституцияга бағишлаб

Яқинда Болгар даҳасидаги 13-маҳалла комитетида СССР янги Конституцияси лойиҳасини муҳокама қилишга бағишлаган йиғилиш бўлди.

Унда Ленин район йўл-эксплуатация участкасининг бошлиғи С. Зоҳидов СССР Конституциясининг лойиҳаси ва районда олиб борилаётган ободончилик ишлари тўғрисида сўзлади.

Муҳокамада участка инспектори, майор Ф. Попов, ўртоқлик суди раиси С. Турсунов, шахсий пенсионер А. Сайфулин, Х. Раҳимов, А. Аҳмедовлар қатнашиб, СССР Конституцияси лойиҳасини тўла маъқулладилар ҳамда ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар. Улар халқ фаровонлигини ошириш, турмуш маданиятини яхшилаш ҳамда ишлаб чиқаришда юксак унумдорликка эришиш юзасидан СССР янги Конституцияси лойиҳасининг 44, 65, 60-моддаларига қўшимчалар киритишни таклиф этдилар.

И. РУСТАМОВ.

• Малоярославецдан мактуб

Жасорат музейи

1941 йилнинг охири қўшинларимиз мислсиз матонат кўрсатган давр бўлди. Айниқса, октябрь ойлари Москва остоналарида олиб борилган жанглар Улуғ Ватан уруши тарихида ўзига хос қимматли ўрин тутади. Мен бу ўринда Подольск шаҳри ҳарбий тўпчи мактабининг 400 курсанти жангда кўрсатган тенгсиз жасоратини кўзда тутаман.

Босқинчилар Москвани қўлга киритиш учун жон-жаҳди билан урингаиликлари, ялпи куч-қудратини шу жангга сафарбар қилганлари, қолаверса, бу жанг энг қирғин жанг бўлгани ҳаммага аён. Ўша кезларда мен юқорида номини айтиб ўтган курсантларга душман йўлини уч кунга тўсиб туриш ҳақида топшириқ берилади. Уч кун ичида ҳарбий мадад етиб келиши кўзда тутилган эди, бироқ...

Курсантлар ҳарбий мактаб раҳбари И. С. Стерьбицкий қўмондонлигида Малоярославец районининг Ильинское қишлоғида мудофаа истеҳкоми тиклашади. Орадан кўп вақт ўтмасдан қирғин жанг бошланади. Бу жанг уч кун эмас, балки ўн икки кун муттасил давом этади. Курсантлар матонат билан курашиб, душманнинг ўнлаб дивизиялари йўлини тўсиб туради. Ҳарчанд уринмасин, уларни бир қадам ҳам олдинга силжишига имкон бермайди. Улар кўкракларини қалқон қилиб, Москвани ҳимоя қилишди.

Ана шу баҳодирларнинг қўшимча кучлар етиб келгунча кўрсатган жасоратлари бир тарихдир.

... Москвадан 116 километр нарида—Малоярославецда махсус тарихий музей бор. Ҳар куни юзлаб кишилар бу даргоҳни зиёрат қилади. Музейдаги ҳар бир ёдгорлик, ҳар бир сурат ё лавҳа бу жойларда бўлиб ўтган жанглар ҳақида, курсантларнинг тенгсиз матонати ҳақида ҳикоя қилади. Энди, орадан бирмунча вақт ўтгач, музейдаги ёдгорлик ва ёзувлардан шу нарса аёнки, унутилмас мудофаа жангида душманнинг 5 минг солдат ва офицери қириб ташланган. Энг муҳими, душманнинг 100 га яқин танки мажақланган.

Душман найранг ишлатиб, бизнинг аскарлар кийимидаги бир неча группа десант ташлаганда ҳам курсантлар ўзларини йўқотмаган. Аксинча, улар қириб ташланган. 10 дан ошиқ душман офицери асир олинган. Афсуски, бу мислсиз жангда 370 курсант баҳодирона ҳалок бўлган.

Малоярославецдаги музей курсантларимизнинг ана шу қимматли жасоратлари ҳақида ҳикоя қилади. Бу тенгсиз жасорат эса ёшларимиз учун унутилмас ибрат мактаби бўлиб қолгусидир.

Акмал ПЎЛАТ,
қўшиқчи-шоир.

МЕЪМОРЧИЛИК— ДАВР КЎЗГУСИ

Орзу қанотида

«Ташгипрогор» институтининг мўъжазгина хоналаридан бирида архитектор Муҳаббат Дадамуҳамедова билан суҳбатимиз касб танлаш, меъморчилик ва унинг муаммолари устида борди.

Бундан уч-тўрт йил бурун Тошкент политехника институти архитектура факультетини битирган Муҳаббатни курсдоши Владимир Шевелёв билан бирга «Ташгипрогор» институтининг талантли архитектор С. Р. Беркович раҳбарлигидаги устахонасига ишга тайинлашди.

Шунинг учун ҳам Муҳаббат қисқа вақт ичида бир қатор бинолар лойиҳасини тайёрлашга ўз ҳиссасини қўшди.

— Бундан беш-ўн йиллар муқаддам барпо қилинган баъзи микрорайонлар бир-бирларига ўхшаб қолган,— дейди Муҳаббат Дадамуҳамедова.— Ана шуни ҳисобга олиб биз тузаётган барча лойиҳаларимизни бошқаларникидан ажралиб туришига ҳаракат қиляпмиз. Кўпинча бир хилликдан қанча қочмайлик, бино қурилаётганда лойиҳалар айрим шароитлар таъсирида ўзгариб, маълум қолипга тушиб қоляпти. Уйларга эстетик жиҳатдан ҳусн бериш учун пардоз ишларида ҳар хил нақшлардан фойдаланилмоқда. Менимча, иншоотнинг кўркамлигини, сифатини ошириш масаласи лойиҳа конструктив жиҳатдан тузилаётганда ҳал этилиши керак. Бу менигина фикрим эмас. Устахонамизда меҳнат қилаётган В. Азимов, Д. Ўрмонова, В. Шевелев каби ёш меъморларнинг ҳам фикридир. Шунинг учун барча объектларни оригинал, кишиларимизнинг диди, юксак талаблари даражасида яратишга ҳаракат қиляпмиз».

— Шунинг учун ҳам Муҳаббат ва унинг ёш ҳамкасблари биргаликда яратишган «Марказ—5» микрорайонининг маданий оқартув маркази, Есенин кўчасидаги 300 ўқувчига мўлжалланган махсус музика мактаби, Жуковский, Сапёрная, Полторацкий кўчаларидаги салобатли кўп қаватли бинолар ўзига хос меъморлик ечимларига эгалиги билан бошқа бинолардан ажралиб туради,— дейди Ўзбекистон ССР Архитекторлар союзининг илмий секретари М. Нурмуҳамедова.

Институтнинг барча коллективларидаги каби С. Беркович раҳбарлигидаги 5-устахонанинг ёш меъморлари ҳам Улуғ Октябрь социалистик революциясининг юбилейига муносиб совға ҳозирлашмоқда.

Е. АКРАМОВА.

Пахтакорларимиз учун ОВХ-14 маркали пуркагич агрегатлари тайёрлаб бераётган «Ташхимсельмаш» заводи машинасозлари шу кунларда маҳсулот ишлаб чиқариш суръатини янада ошириб ишламоқдалар.

СУРАТДА: корхона йиғув цехининг пешқадам слесарларидан (чапдан-ўнгга) Александр Ясюнас билан Али Нагиев навбатдаги агрегатни тайёрлаш устида.

Н. Маликов фотоси.

• Сизга қандай хизмат кўрсатишяпти?

«27» қаёққа кетди?

Карл Маркс кўчаси билан Жуковский кўчаси чорраҳасидаги трамвай бекатида жазирамада 27-трамвайни узоқ кутиб қолдик. Бекатдагиларнинг кўпчилиги хуноб. Орадан ярим соат ўтди, 27-трамвайдан дарак йўқ. 40 минут ўтди—йўқ. Ҳамманинг кўзи трамвай келадиган—ТошМИ томонда. 4, 18-трамвайлар тез-тез ўтиб турибди. Ҳар 2—3 минутда 13-трамвай ўтяпти. Фақат 27-дан дарак йўқ. Бир соатдан кейин биттаси ТошМИ томонга ўтиб кетди, бир-икки минутдан кейин қайтиб келади деб кутдик. Лекин ундан ҳам дарак бўлмади.— ТошМИ олдидаги майдондан қайтмай тўғри паркка ўтиб кетди.

— 27 қаёққа кетди? —деб таъби хира бўлган йўловчилар, ундан бутунлай умидларини узиб, бошқа иложини қилишди.

27-трамвай маршрути ишга туширилиши бизни хурсанд қилган эди. Лекин бу маршрутдаги трамвай вагонларининг камлиги, борлари ҳам мунтазам қатнамаётгани йўловчиларни ранжитяпти.

27-трамвайнинг нормал қатнашини таъминлаш тўғрисида трамвай ва троллейбус бошқармаси ғамхўрлик қилар, деган умиддамиз.

Н. ТУРМУҲАМЕДОВ.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ'ДА босилгандан кейин

«Газета кечикяпти»

Шу сарлавҳа остида газетанинг 15 июль сонида босилган материалда Дўмбрободдаги 15-киоскда газеталар вақтида келтирилмаётгани танқид қилинган эди.

«Союзпечать»нинг Чилонзор район агентлигидан хабар қилинишича, бу киоск четда бўлгани учун газеталар бошқа киосклардан кўра кеч етказилаётганини маълум қилади. Айни чоқда газеталарни вақтида етказиб бериш чоралари кўрилаётгани ҳам хабар қилинди.

«Ташна кранлар»

Газетанинг 22 июль сонида «Ҳам куласиз, ҳам куясиз» рубрикаси остида босилган материалда Собир Раҳимов районидаги «Коминтерн», «Чиғатой», «Правда», «Янги турмуш» маҳаллаларида водопровод суви ҳамиша ҳам бўлавермаслиги танқид қилинган эди.

«Водоканал» трестидан олинган жавобда сув таъминотини яхшилаш чоралари кўрилгани айтилган. Сув босими масаласида ҳам чора-тадбирлар кўрилмоқда.

«Мутасадди ким?»

17 июнь сонида газетада юқоридаги сарлавҳа остида босилган материалда Ҳисор тупигидаги айрим хонадонларда водопровод суви нормал бўлиб турмаётгани танқид қилинган эди.

«Водоканал» трестидан хабар қилинишича, бу нуқсонни бартараф этиш учун чора кўрилмоқда. Шунингдек сувдан суиистеъмол қилиб фойдаланаётганларга нисбатан ҳам чора кўрилади.

ҲАМ КУЛАСИЗ, ҲАМ КУЯСИЗ

Навбат келмаяпти

Қўзибой ака уйига телефон туширгиси келиб қолди. Қўни-қўшнилардан йўл-йўриқ сўраб, Ҳамза район телефон узелига борди.

— Шундай қилиб, телефон туширмоқчимисиз?— телефон узелидагилар уни мулойимлик билан кутиб олишди.— Жуда яхши ўйлабсиз. Ҳар бир оилада телефон бўлгани яхши.

— Шуни айтаманда! Қўзибой ака суюниб кетди.— Ҳарқалай уйда телефон бўлса, ўзингга ҳам, қўни-қўшниларга ҳам ёрдами тегиб қолади.

— Мана, сизни рўйхатга ёзиб қўйдик. Рўйхат номерингиз 4712.

— Бўлдими?— сўради Қўзибой ака.— Энди нима қиламан?

— Энди тинчгина уйингизга бораверинг. Навбатингиз келганида инженерни юборамиз. Бирпасда уйингизга телефон тушириб беради.

Шу ўринда Қўзибой ака иккиланиб қолди.

— Навбатим қачон келаркин?

— Унисини билмаймиз, лекин ҳарқалай яқин орада келиб қолса керак. Буни билиш учун бу ерга келиб овора бўлиб юрманг. 91-61-64 номерига телефон қилиб туринг. Шу ерда ўтирган одам инженерлар қачон боришини айтади.

Қўзибой ака авваллари камдан-кам телефон қиларди. Уйига телефон тушириш дарди бошланганими учунми, ҳар куни автомат будкасидан нари кетмайдиган бўлиб қолди. У ҳалиги номерга қўнғироқ қилишдан чарчамади, телефон узелида ўтирганлар ланж жавоб беришдан чарчамади. Улар ҳар гал бир оғиз сўз айтишади.

— Кутинг.

Қўзибой ака роса кутди. 1974 йил декабрь ойидан буён кутади. Яқинда телефонга ёзилганининг нақ уч йиллигини нишонламоқчи. Ўшанда ҳам автомат орқали Ҳамза район телефон узелига қўнғироқ қиладими, ёки ўз уйида —Куйбишев район Морозов проезди, 11-уйнинг 39-квартирасида ўрнатиладиган телефондан қўнғироқ қиладими, бунисини ўзи ҳам билмайди. Шуни билиб беришни редакциядан сўрабди. Тўғрисини айтганда, буни биз ҳам билмаймиз. Қўзибой Қорабоевнинг уйига қачон телефон туширилишини шаҳар телефон тармоқлари бошқармасидаги ўртоқлар аниқ билишади. Ўшаларга инсоф берсин.

Алмисоқдан қолган чойхона

Икки киши бозордан терлаб-пишиб чиқишди. Начора, Қўйлиқ бозорида одам ҳамиша гавжум бўлади. Улар шу яқиндаги чойхонага— Ҳамза районидаги 13-ошхонага қарашли чойхонага кириб, ҳордиқ чиқаришадиган бўлишди.

— Вой-бў!— деди улардан бири бурнини жийириб.— Қадам босиб бўлмайдику бу ерга.

Улар нима қилишларини билмай, оёғи синиб кетган сўрининг бир чеккасига ўтиришди.

— Чойнакни ўзим қидирмасам бўлмайди.— Улардан бири инқиллаб ўрнидан турди. Чекка-чеккани айланиб, бўш чойнак топгунча, аллақанча вақт ўтиб кетди. Ниҳоят, биттасининг банди синган, биттасининг жўмрагига тунука ямоқ ямалган чойнакларни амаллаб топди. Икковлари чой ичиб бўлгунча дам олиш ўрнига, толиқиб кетишди. Негаки, сўрилардан бирида бир тўда ичкиликбозлар қийқириқ базм қилишарди...

«Бу чойхона замонадан камида ярим аср орқада қолган— деб шикоят ёзиб юборибди газетхон Н. Омонов.— Наҳотки, 13-ошхона, қолаверса ошхоналар тресті раҳбарлари буни тушунишмаса».

Чиндан ҳам газетхоннинг бу эътирозига Ҳамза район ошхоналар, трестининг раҳбарлари нима дейишаркин?

ҲУШЕРБЕК.

ТО Справкалар бюроси

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

А. БОЗОРОВ: «Крокодил» журнали, «Правда» газетасида берилаётган ва кўплаб плакат карикатуралар тагида Кукрниксклар деган ном учрайди. Булар ким? Нима учун Кукрниксклар дейилади?

Жавоб: — Кукрниксклар уч рассом фамилиясининг дастлабки ҳарфларидан олинган тахаллус. 1924 йилдан буён рассомчилик ва графика соҳасида ҳамкорлик қилаётган уч кишидан иборат ижодий коллектив — СССР халқ рассомлари Михаил Васильевич Куприянов, Профирий Никитич Крилов, Николай Александрович Соколовлардир. Сатира усталари бўлган бу уч рассом плакат, иллюстрация, рассомлик санъати соҳасида ҳам машҳурдир. Карикатуралари дастлаб 1926 йил «Комсомолия» журналида босилган. 1932 йилда М. Горькийнинг ташаббуси билан Кукриниксларнинг кўргазмаси ташкил этилди. Шундан бошлаб «Правда» ва бошқа матбуот саҳифаларига уларнинг оригинал, ўткир дид билан чизилган карикатуралари шу имзо билан босилиб турибди.

* * *

А. ҲОЛИКОВ, М. ЗАЙНУТДИНОВ: Халқимиз севиб ичадиган кўк чойнинг тайёрланиши ҳақида маълумот берсангиз.

Жавоб: Кўк чой — чой ўсимлигининг пишиб етилмаган ёш баргларидан тайёрланади. Табиий ранги ва ҳидини сақлайди. Чой баргларига деярли ишлов берилмайди, фақат ўткир буғ билан буғланади. Буғланган барглари қуритилгач, махсус усулда, найча тарзида бурам берилади ва чой қадоқлаш фабрикаларига юборилади. Кўк чой хушбўй, чанқоқни яхши қондиради, баъзи касалликларга (масалан, қон босими ошганда) даво бўлади.

* * *

С. ОРИПОВА: Ҳурматли редакция. Революциядан илгари шаҳримизда «кўнка»лар қатнаган. Шу ҳақда маълумот берилишини истардик.

Жавоб: «Кўнка» тўрт ёки олтита от ёрдамида тор темир изли йўлда ҳаракатланувчи бир вагондан иборат бўлган. Дастлаб Бельгияда пайдо бўлган. Россияда XIX асрнинг иккинчи ярмида Петербург, Москва ва бошқа йирик шаҳарларда вужудга келган. XX аср бошларида «кўнка» ўрнини трамвайлар эгаллаган. Тошкентда «кўнка» XIX аср охирларида Ҳадра билан темир йўл вокзали орасида қатнаган. Ундан 1915 йилгача фойдаланилган.

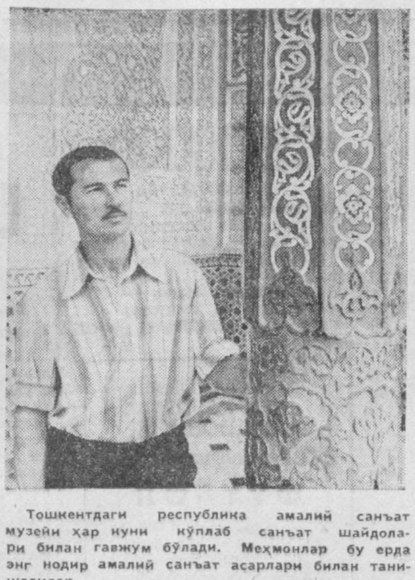

Тошкентдаги республика амалий санъат музейи ҳар куни кўплаб санъат шайдолари билан гавжум бўлади. Меҳмонлар бу ерда энг нодир амалий санъат асарлари билан танишадилар.

СУРАТДА: музей залларидан бирида.

М. Нуриддинов фотолари.

МАДАНИЯТ ХРОНИКАСИ

Саҳнада— озарбайжон пьесаси

М. Тошмуҳамедов номли Қарши мусиқали драма театрида Озарбайжон ёзувчиси, СССР Давлат мукофоти лауреати Наби Ҳазрийнинг «Соҳиллар ва тақдирлар» спектакли премьераси бўлиб ўтди. Уни озарбайжонлик режиссёр Афлотун Нейматзода саҳналаштирди.

Совет кишисининг юксак ахлоқий принциплари спектаклга марказий мавзу қилиб олинган. Бош ролларни республика халқ артисти М. Носирова, артистлардан О. Беганчиев, Л. Ҳолиқова, О. Исмоиловлар ижро этишди.

Бу спектакль театр коллективининг Октябрь революциясининг 60 йиллигига бағишлаб ўтказилаётган СССР халқлари драматургияси ва театр санъати Бутуниттифоқ фестивалига қўшган ҳиссасидир.

Кино байрами

Урганчдаги «Хоразм» кинотеатрида Ўзбекистон кино санъатининг Хоразм областида ўтказилган ҳафталиги ёпилди. Ҳафталик давомида республика киностудияларининг янги фильмлари кўрсатилди, Хоразм шаҳар ва қишлоқлари меҳнаткашларининг экран усталари билан учрашувлари бўлиб ўтди.

Ҳафталикда актив қатнашганликлари, катта ижодий муваффақиятлари учун «Ўзбекфильм» киностудияси ва илмий-оммабоп ҳамда ҳужжатли фильмлар студиясининг коллективлари Хоразм область партия комитети ва ижроия комитетининг фахрий ёрлиқлари билан мукофотланди.

Рассомлар— Октябрь юбилейига

Термизда Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган бадиий кўргазма очилди. Кўргазмада Сурхондарё областидаги турли авлодларга мансуб рассомлар иштирок этмоқда. Улар орасида республика ва иттифоқ кўргазмаларининг неча бор қатнашчиси И. И. Хрипченко ва унинг шогирди И. Хўжаев (иккаласи ҳам Сариосиё районидан), бойсунлик Т. Шомирзаев, жарқўрғонлик ўн уч ёшли рассом, «Мен оламни кўриб турибман» мавзуидаги болалар суратлари халқаро конкурсининг дипломанти Ҳ. Норбоевлар бор.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Р. Чориев ҳам ўзи чизган суратларни тақдим этди. У ўзининг ҳаёт ва ижод йўлини Сурхондарё областида бошлаган эди.

Ўлка одамлари ва табиатни, унинг гўзаллиги ва сахийлиги суратқашлик полотнолари, графика асарларининг асосий мавзуидир.

Кўргазма санъат муҳлисларининг эътиборини ўзига ғоят жалб этмоқда.

(ЎзТАГ).

А. НУРПЕИСОВ

САРГАРДОНЛИК

РОМАНДАН ПАРЧА

Есбол қария Суев чол билан ёлғиз қолишгандан кейин муддаога ўтиш учун гапни узоқдан бошлади. Кейинги вақтларда уруғлар сочилиб, борган сари замон оғирлашиб бораётганидан жигар-жигарга ачинмай, арзимаган нарсадан юз кўрмас бўлиб кетаётганидан шикоят қилди. Кейин гапи орасида, шунчаки эсига келиб қолгандай, Оқболани тилга олиб ўтди-да, Суевга зимдан қараб қўйди. Суев чол қизининг номини эшитиб ранги қув ўчиб кетди, киприкларини пирпир учира бошлади.

— Менинг уйимда унинг номини тилга ола кўрма, — деди у нордон нарса еган одамдек афтини бужмайтириб. — Унинг тўғрисида эшитишни ҳам истамайман!

— Э, жигар, олдин эшитсанг-чи...

— Эшитмайман! У тўғрида оғзингни оча кўрма!

— Бундай қилма, Суев... Бу ишинг тўғри эмас. Таклиф қилишгандан кейин, қизинг учун душманингникига ҳам борсанг бўлаверади.

Суев жаҳл билан қовоғини уйди. Қариянинг гапларига ортиқ қулоқ солмай, тескари қараб ўтириб олди. Кейин, ўйлаб туриб, Есболдан бутунлай нари сурилиб ўтириб олди. Есбол ҳам букчайиб ўтириб, бошини сарак-сарак қилганича, бирпас жим қолди.

— Эҳ, Суев, Суев... қариганинг билан, ҳали ҳам ўша жоҳиллигинча қолибсан-да... Ҳа-а... Одамнинг ўзи путурдан кетар экан-у, аммо ит феъли ошса ошарканки, камаймас экан. Жуда баттол одамсан, жигарим Суев. Феълингни билардим, шу Оқболага ачинганимдан касаллигимга қарамай келувдим олдингга... Тағин, шунча йўлдан-а! Эшитяпсанми? Ҳай

(Охири. Боши газетанинг ўтган сонларида).

майли, майли... начора... Қайтиб оғиз очмайман.

Чироғнинг ёғи тугаб борарди. Ўчоқдаги олов ҳам милт-милт қилиб, сўниб борарди. Фақат чироқ атрофи липиллаб, нотекис ёришиб, бурчак-бурчакларни хира зулмат қоплаб олган. Уй ичи тундлашди. Меҳмоннинг орқасидаги ёлғиз деразага майда, қуруқ қор зарралари урилади. Ташқарида шамол изиллаб, девор, томларни совуқ тили билан ялаб ўтаётгани қулоққа чалинади. Бундан уйнинг ичи баттар сукунатга чўмгандай бўлади.

Суев қўлига носвой олиб, қаттиқ-қаттиқ устма-уст акса урди, ёшланиб турган кўзлари баттар қизариб кетди.

Кампир иссиқ, буғланиб турган гўштни сузиб кирди. Қариялар таомни индамай ўтириб тановул қилишди. Оқбола тўғрисидаги гапга ортиқ қайтишмади. Икки қариянинг индамай ўтиришлари кампирга малол келди. Бир йўталиб олиб, Есбол қариядан:

— Жиянларингдан бирон хабар борми?— деб сўради.

— Худога шукур, ҳозирча хат-пат келиб турипти...

— Уларни Туркияга олиб кетишгани ростмикан?

— Ҳа, рост Туркияга олиб кетишган экан...

— Ишқилиб, худо паноҳида асрасин-да! Халқимиз «чиқмаган жондан умид», дейди. Мана кўрасан, бир кун эмас бир кун соғ-омон қайтиб келишади.

— Ҳа-а... Умидимизни узганимизча йўқ. Қирқ йил қирғин бўлса ҳам ажали етган ўлади. Киши пешанасида ёзилганини кўради. Ундан қочиб қутилиб бўлармиди...

— Майли, зарари йўқ. Худога шукур. боласи қаровсиз қолиб кетмайди. Яхшими, ёмонми, ишқилиб, бошимизга кўтариб, қўлимиздан келганича тарбиялаб юрибмиз, боласини...

Жиянларидан гап очилиб кетиб, Есбол қариянинг кўнгли бузилди. Кампир Элмоннинг ўғлини эсга олганидан кейин чидаб туролмади, кўзларига ёш олди.

Суев кампирига қараб ўқрайиб қўйди.

— Бор, бор, ишингни қил, кўп валдирайверма, —деди у қўрслик билан хотинига.— Ундан кўра шўрвангни олиб кир.

Кампир шоша-пиша косаларга шўрва сузиб кирди. Шу баҳонада йиғисиям, гап-сўз ҳам тамом бўлди. Уй ичи яна сув қуйгандек, жимжит бўлиб қолди.

Овқатланиб бўлишгандан кейин кеч кириб қолганига қарамай, Есбол кетишга отланди. Кийиниб, эшикдан чиқатуриб тўхтади-да, яна Суевга ўгирилди.

—Тангрибергеннинг сабри тугади, шунга ақлинг етадими, — деди у. — Энди сийлаб ўтирмаслиги ҳам мумкин.

— Қўявер, билганини қилсин, — деди Суев фиғони чиқиб.— Менга деса, ёрилиб ўлмайдими, қийма-қийма бўлиб кетмайдими!

— Энди у Оқболани ҳайдаб юборади...

Суев унга жавобан чурқ этмади, тескари қараб, ўзининг ўрнига қараб кетди. Ўтириб, афтини бужмайтирди-да, тескари қаради.

Есбол бошини чайқаб, ташқарига чиқиш учун энгашди. «Бу қанақа одам-а! — деб кўнглидан ўтказди қария ич-ичидан куйиниб. — Бу иблисда юрак деган нарсанинг ўзи тагида йўқми деймана!»

Лола ТОЖИЕВА таржимаси.

Хўжасизлик оқибати

ТОШКЕНТ ТРАКТОР ЗАВОДИДА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ МАДАНИЯТИ ПАСТ

Тракторсозлар учун барча ойларнинг сўнгги кунлари сингари, августнинг сўнгги куни ҳам жуда тиғиз келди. План зўр-базўр бажарилаётганди, завод бошқармасидаги селекторнинг бир минут ҳам товуши ўчмасди. Завод раҳбарлари у участкадан бу участкага югуриб, суръатни оширишни, аҳволи танг участкаларга ёрдамни кучайтиришни талаб қилишарди. Завод бошқармасининг техник хизмат кабинетлари бўм-бўш, кўпгина механиклар, инженерлар, технологлар, техниклар, станоклар ва агрегатлар ёнида туриб ишлаётганди. Бу ўша одатда кўпгина корхоналарда юз бериб турадиган «ҳа, бўл, ҳа бўл» эди.

...Мен трактор заводида кўп марта бўлганман. Лекин ҳеч қачон бу галгидек ивирсиқни, корхона территорияси, унинг цехларининг бу қадар ифлос бўлиб ётганини, бугунгидек ҳунук манзарани кўрмаганман.

Мана 2-механика йиғув цехи (цех бошлиғи А. Злобин). Станоклар усти уч эллик чанг, қириндилар уюлиб ётибди. Жуда нохуш манзара. Мен цех бошлиғидан цех территориясининг бу қадар ивирсиқ ҳолатга тушиб қолганлигининг сабабини сўрадим.

— Кечирасиз, ҳозир ой охири, деб узр билдирди у. — Ҳозир озодагарчиликка эътибор берадиган вақт эмас...

Холисанилло айтганда, цехнинг ичи августнинг ўртасида ҳам худди шундай ивирсиб ётганди. У ёғини гапирадиган бўлсак, цех раҳбари А. Злобиннинг ўзи цехда, иш жойларида меҳнат маданияти ҳақида қайғурмайди. Буни ўз қўл остидагилардан ҳам талаб қилмайди.

Характерли мисол. Менга завод партия комитетида 2-механика йиғув цехига қандай бориш кераклигини тушунтиришганда, тағин у ерда ахлатга ботиб қолманг, деб ҳазил қилишди. Мен бу ҳазилнинг маъносини цехга келганда билдим: бу ер худди қаровсиз ускуналар омборига ўхшарди. Бу ерда нималар йўқ эди, дейсиз. Прицеплар учун деталлар, рессорлар, рамалар, яна бошқа хил ҳар хил темир-терсаклар бор эди. Уларнинг кўпи ерда ётавериб занглаб кетганди. Ёрдамчи ишчи А. Корнеев шундай деди:

— Яхши хўжайин халқ бойлиги мана шундай тупроққа қоришиб, занглаб ётишига йўл қўярмиди, дейсиз? Бизда эса кўриниб турибдики, яхши хўжайин йўқ.

20-темирчилик-пресслаш цехи қай даражада ивирсиб, ифлос бўлиб кетганини бир кўрсангиз эди. Кираверишда ахлат уюми, эски-туски қоғозлар, ишлаб чиқариш чиқиндилари кесак, ғишт синиқлари сочилиб ётарди. Буни оддий қилиб ахлатхона деса бўлади.

Бу ҳақда цех бошлиғи И. Шапошниковнинг ўзи нима деди денг?

— Албатта, цехимиз ифлос, — деди у, — мана икки йилдирки, реконструкция резинкадай чўзиляпти. Уни худди чеки-чегараси йўққа ўхшайди. Биз нима бўлса ҳам цехдан тайёрлов участкасини кўчириб чиқишимиз керак. Цехда штамплар учун механизациялашган омбор қурилиши лозим. Лекин биз бу ишни ўз кучимиз билан қилолмаймиз.

Бу ерни ким тартибга келтириши керак? Печлар ва пресслар олдидаги, цехларга кираверишдаги ахлатни ким тозалайди? Айбни қурувчиларга тўнкашнинг, реконструкция тугалланмаганлиги билан ўз-ўзини оқлашнинг ҳожати йўқ.

Мана, 19-цехдаги тракторлар йиғиладиган бош конвейер. Бир қарашда бу ерда юксак меҳнат маданияти бўлиши керакдек туюлади. Лекин бу ерда ҳам ахлатлар, ҳар хил темир-терсаклар уюлиб ётибди. Ишлаб чиқариш маданиятидан асар ҳам йўқ. Цех бошлиғи Д. Андреев бу ҳақда шундай деди:

— Шунгаям ғамми, ахлатни тозалашса бўлади. Бизда фақат техник вазифаларни ҳал этишни кўзда тутувчи тадбирлар плани бор. Бу меҳнат унумдорлигини ва маҳсулот сифатини яхшилаш имконини беради. Лекин ойнинг сўнгги кунларида, ўзингизга маълумки, бошқа нарса ҳақида ўйлашга вақт йўқ, чунки планнинг бажарилиши хавф остида туради.

Ҳақиқатан ҳам цехда барча иш жойларида юксак меҳнат маданиятини таъминлашни кўзда тутувчи тадбирлар плани бор. Лекин бу тадбирлар жуда секин ва ёмон жорий этиляпти. Бу ерда ивирсиққа ўрганиб қолишган.

Ахир, ўз вақтида заводнинг бир қатор асосий цехларида ишлаб чиқариш маданияти бўйича махсус комиссиялар ишлар, уларнинг таркибига хизматларнинг раҳбарлари, илғор ишчилар кирарди. Бу ерда ҳар бир участкада ишлаб чиқариш маданияти бўйича мусобақага мунтазам якун ясалиб, унинг натижалари беш балли система бўйича баҳоланарди. Ғолиблар мукофотланар, уларни ишчиларнинг мажлисларида мақташарди. Лекин бу фойдали иш йўқ бўлиб кетди.

— Сентябрь ойида бу комиссиянинг фаолиятини яна жонлантирамиз, цехни яхшилаб тозалаш билан шуғулланамиз, ускуналарни тартибга келтирамиз. — деб ваъда берди 7-цехнинг бошлиғи В. Похоман. — Бугун эса планни бажариш энг муҳим вазифамиз. Уни нима бўлса ҳам бажаришимиз керак...

Ахир юксак ишлаб чиқариш маданияти план билан бевосита боғлиқ-ку, ҳаммаёқ тоза, саранжом бўлса, ишчилар яхши кайфият билан меҳнат қилиб, юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришади.

Мен завод территориясида 30 августда 2 ва 19-цехлар суткалик топшириқни бажаролмаганлиги ҳақида хабар берган «Чақмоқ» жанговар варақасини кўрдим. Бу тасодифми? Йўқ. Буни тасодифдан кўра қонуният дейилса тўғри бўлади. Чунки, цехларнинг ифлослиги, нохуш кўриниши ишчиларнинг кайфиятига таъсир этяпти. Ивирсиқ ва ахлат меҳнат унумдорлигининг ортишига ва планнинг муваффақиятли бажарилишига ёрдам беролмайди. Аксинча, ишлаб чиқаришга жиддий зарар етказади.

Завод раҳбарлари цехлар ва участкаларда зарур тартибни йўлга қўйишлари керак.

А. БРОНШТЕЙН.

• Кенг истеъмол буюмлари

Ўқувчиларга қулайлик

Қўқон мебель фабрикаси коллективи Ўзбекистоннинг янги қурилган мактабларига янги ўқув йили учун ўн мингдан зиёд мактаб предметларини тайёрлаб юборди. Физика кабинетлари учун лаборатория столлари, намойиш қилинадиган асбоб-ускуналар, ўқитувчилар учун минбар, ўқувчилар учун столлар шулар жумласидандир. Қўқон мебелчилари ҳозирда чизмачилик столларини кўплаб чиқаришга ҳозирлик кўрмоқдалар. Юбилей йилининг охиригача бу столларнинг 3.300 комплекти ишлаб чиқарилади.

Янги кийимлар

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг 80 мингта костюмини глобус ва очиқ китоб эмблемаси безаб турибди. Тошкент тикувчилари ўқувчилар формасини чиқаришни маориф ва савдо министрликларининг тавсияси бўйича ўзлаштирдилар. Бу форма чидамли, кўкиш-жигарранг жун матодан тайёрланган. Республика енгил саноати анъанавий қишки форма кўйлак ва костюмлардан ташқари, ўқувчиларга баҳор ва эрта куз учун ҳам кийимлар таклиф қилмоқда.

Безакли портфель

Андижон «Тарандубитель» ишлаб чиқариш бирлашмаси корхонасининг коллективи кўйи синф ўқувчилари учун безакли портфеллар ишлаб чиқишни ўзлаштирди. Бу ерда махсус ускуналар ўрнатилган бўлиб, у юқори частотали ток ёрдамида портфеллар ва сумкаларни ранг-баранг коптоклар, кубик ва бошқа геометрик шакллар билан безайди.

Бу йил корхона коллективи магазинларга бир миллион 200 мингта портфель ва сумкалар жўнатади.

(ЎзТАГ).

Пойтахтимизнинг қайси даҳасига борманг, янги-янги кўркам бинолар, ям-яшил хиёбонлар бунёд этилганлигининг гувоҳи бўласиз. Энгельс кўчасининг қиёфаси ҳам кун сайин ўзгариб, чирой очиб бормоқда. Бу кўчанинг Киров райони қисми, Олой бозори атрофи замонавий турар жой бинолари, маданий-маиший муассасалар билан гавжум бўлмоқда. Ушбу суратдаги оригинал архитектура асосида бунёд этилган бино В. И. Ленин номли Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент Давлат университетининг малака ошириш биносидир.

• БИЛИБ ҚЎЙГАН ЯХШИ

Қуёш нурининг фойдаси

★ Қуёш нури қон таркибида кальций моддасининг кўпайишига ва суякларнинг қаттиқ ҳамда мустаҳкам бўлишига ёрдам беради.

★ Қоннинг заҳарланишига қаршилик кўрсатади. Киши танасидаги қон томирлари қуёш нури таъсирида кенгаяди ва қон айланиши яхшиланади. Бунинг натижасида ҳужайралар овқат билан яхши таъминланади, қондаги заҳарли моддалар эса осонлик билан даф бўлади.

★ Қуёш нури таъсирида киши кўп терлайди. Натижада тер орқали заҳарли моддалар ва ортиқча нарсаларнинг чиқиши тезлашади.

★ Қуёш нуридан мускуллар қувват олади, уларнинг қон билан таъминланиши яхшиланади.

★ Қуёш нури тушиб турган ерларда ялангоёқ юриш фойдалидир. Чунки оёқ терисида минг-минглаб микроблар ўрнашиб олган бўлиб, бу микроблар қуёш нурида қирилиб кетади.

Қайси мева маъқул?

Улкамизда авжи пишиқчилик. Сабзавот дўконлари, бозорлар турли хил мева-чевалар билан лиқ тўлган. Ҳар ким ўзи севган мевалардан сотиб олиб ейиши мумкин. Аммо севаман деб ҳамма мевани ҳам еявериш тўғри келмайди. Биз ўз мижозимизга тўғри келадиган, ейилгандан кейин баданимизда иллат қўзғатмайдиган мевалардангина ейишимиз керак. Буни қандай аниқлаш мумкин? Умуман қандай мева-чевалар қандай одамларга тўғри келади?

Аёллардан бири қанд касалига мубтало эди. У узумни жуда яхши кўрар, узумни кўрганда ихтиёрсиз ўзини тиёлмай ейишга киришар эди. Аёлнинг узум ейиши тўғрими? Албатта, йўқ! Иккинчи аёл эса, экзема иллатига мубтало эди. Унинг териси тинимсиз қичишар, тошмалар тошар, баъзан ярага айланиб, улардан сув оқар эди. Бироқ аёл қулупнай ейишга ўта ўч эди.

Буларни айтишдан мақсад шуки, ҳар бир киши танасининг кўтариши ва эҳтиёжига қараб, шунга мос келадиган мевалардан еса, саломатлигига саломатлик қўшилади.

Касбингиз кўп меҳнат қилишни талаб этса, тез-тез чарчаб қоладиган бўлсангиз, таркибида кальций ва фосфор кўп бўлган мевалардан енг. Бу соҳада анжир сиз учун ҳам мева, ҳам овқат бўлиши мумкин. Бу гаплар ақлий меҳнат билан шуғулланувчиларга тааллуқли. Агар жисмоний меҳнат билан шуғуллансангиз, оғир юклар кўтариш ишингиз бўлса, у пайтда ширин мевалардан, яъни узум, ўрик, шунга ўхшашлардан енг!

Эмизикли аёллар серсув мева-чевалардан ва ўтлардан фойдалансалар яхши бўлади. Бундайларга мисол қилиб, олхўри ва тарвузларни кўрсатиш мумкин.

Хулоса қилиб айтганда, еяётган мевангиз фақат кўнгил хоҳишини бажаришдангина иборат бўлмай, баданга тиббий ёрдам кўрсатишдан ҳам иборат бўлсин!

Маҳмуд ҲАСАНОВ тайёрлаган.

КЎЧА ТАСОДИФЛАРГА ТЎЛА

ГАИ АХБОРОТИ

Тошкент медицина институти абитуриенти Зулфия Пўлатованинг касалхона билан танишиши ўзи хоҳлаганидан анча илгари содир бўлди. У Навоий кўчасида пиёда йўловчилар ўтиши мумкин бўлмаган жойдан чопиб ўта бошлади. Яшил чироқ ёнган, автомобиллар катта тезликда келишар эди. Зулфия шошилди. Кўчанинг ярмига етмай, оёғидан туфлиси учиб кетди. У тўхтаб, туфлисини олмоқчи бўлди. Йўл ҳаракатининг бузилиши доим кўнгилсизлик билан тугайди. Зулфияни енгил автомашина уриб кетди. У жароҳатланиб, 1-шаҳар касалхонасига ётқизилди.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ҚУРИЛИШ ИНДУСТРИЯСИ РИВОЖЛАНМОҚДА

СОФИЯ. Болгарияда қурилишнинг моддий-техника базаси қудратли «мадад» олди: Девна цемент заводида мамлакатда энг катта 6-технология линияси ишга туширилди. БХР қурилиш ва бинокорлик материаллари министри И. Сакарев завод меҳнаткашларининг митингида сўзга чиқиб, объектни фойдаланишга топширишда қатнашган Совет мутахассисларига самимий миннатдорчилик изҳор этди.

Девнанинг цементини Болгариянинг кўпгина жойларида сабрсизлик билан кутмоқдалар. Болгариянинг бутун территорияси ҳозирги вақтда жуда катта қурилиш майдончасига айланган.

Янги технология линияси Девна заводида ҳар йили 2,2 миллион тоннагача цемент ишлаб чиқаришга имкон беради.

ПРАГА. Чехословакияда энг катта 1 миллион киловатт қувватга эга бўлган гидроэлектростанция Шимолий Моравиядаги Десна дарёсида қурилади. ГЭС шу беш йилликда Чехословакия мутахассислари тузган лойиҳа асосида қурила бошлайди. Лойиҳани тузишда Сибирь дарёларидаги гигант электростанциялар қуриш тажрибасидан фойдаланилган.

Бу иншоот ўзининг инженерлик ечими жиҳатидан мамлакат учун якка-ягона гидроузел бўлади. Баландлиги 70 метр келадиган тўғон дарё йўлини тўсади ва иккита сув омборини ҳосил қилади. Булардан бири денгиз сатҳидан 1300 метр баландликда бўлиб, қарийб 2 миллион кубометр сув сиғади.

МАЛАКА ОШИРИШ ИНСТИТУТИ

ВАРШАВА. Польшада бошқаришни ташкил этиш ва кадрлар малакасини ошириш институти тузилди. Ҳар йили бу институтда идоралар, бирлашмалар, воеводлик ташкилотлари ва корхоналарнинг раҳбарларидан уч ярим минг киши малакасини оширади. Бу ерда катта ташкилотчилик қобилиятига эга эканлигини кўрсатган ва бундан кейин янада масъулиятлироқ ишда фойдаланилиши мумкин бўлган ўрта бўғиндаги раҳбарлар учун узоқроқ муддатли курслар ҳам ташкил этилди.

Давлат назоратига олинди

МАПУТУ. Мозамбик Халқ Республикаси ҳукумати хўжаликнинг асосий тармоқларини национализация қилиш программасини изчиллик билан амалга оширмоқда. Бу ерда эълон қилинган декретга мувофиқ энергетика соҳасини назорат қилишни давлат ўз ихтиёрига олади. Шу мақсадда «Электрисидаде де Мозамбик» давлат бирлашмаси ташкил қилинди. Бу бирлашма мамлакатда электр энергия ҳосил қилиш ва уни тақсимлаш ишини бошқаради.

Бу чора экономиканинг энг муҳим тармоқларини электр энергия билан таъминлашни планли асосда олиб боришга имкон беради. Экономиканинг энг муҳим тармоқларини жадал ривожлантириш Мозамбик Озодлик фронти партияси III съездининг директиваларида кўзда тутилган эди.

Мамлакат аҳолисининг асосий кўпчилиги истиқомат қилаётган қишлоқ районларини электрлаштиришга кўмаклашиш, коллектив бўлиб меҳнат қилаётган қишлоқларни ва давлат хўжаликларини электр энергия билан узлуксиз таъминлаб туришни йўлга қўйиш — янги бирлашманинг энг муҳим вазифаларидан биридир.

Октябрь ва тинчлик

ДЕҲЛИ. Жаҳон Тинчлик Кенгашининг раиси Ромеш Чандра бундай деди: ер куррасидаги барча тинчлик тарафдорлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигини кенг нишонлайдилар. Жаҳон Тинчлик Кенгаши ўз тадбирларида Совет ҳукуматининг биринчи декрети сулҳ ҳақидаги декрет бўлганлигига алоҳида эътибор беради. Совет Иттифоқи 60 йил мобайнида СССР манфаатларинигина эмас, барча халқларнинг, барча мамлакатларнинг манфаатларини ҳам кўзлаб тинчлик байроғини баланд кўтариб бормоқда. Октябрь революциясининг йўлбошчиси В. И. Ленин таърифлаб берган ва сулҳ ҳақидаги декретда ўз ифодасини топган тинчлик принциплари КПСС XXIV съездида қабул қилинган ва КПССнинг XXV съездида янада ривожлантирилган совет тинчлик программаси учун асос бўлди.

Миллий озодлик ҳаракатларини доим ва ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш — совет ташқи сиёсатининг энг муҳим жиҳатларидан биридир.

Мустақиллик учун кураш, деб таъкидлади Р. Чандра, сиёсий эркинликни қўлга киритиш билан тўхталиб қолмайди. Империализм ёш мустақил давлатларни эксплуатация қилиш мақсадида уларни ўз таъсирига бўйсундириш учун ҳар қандай йўллар билан интилмоқда. Бундай шароитда Совет Иттифоқининг халқлар томонидан иқтисодий мустақиллик учун олиб борилаётган кураш билан бирдамлиги жуда катта аҳамиятга эгадир. Ўзаро манфаатли Ҳиндистон — Совет иқтисодий ҳамкорлиги бунинг ёрқин намунасидир.

Ромеш Чандра яна қуйидагиларни айтди: кейинги йилларда ер куррасида халқаро кескинликни юмшатиш турли ижтимоий системадаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши принципларини практикада қарор топтириш сари катта силжишлар рўй берган экан, мустамлакачилик ва ирқчилик кучларига қарши кураш муваффақиятли давом этаётган экан, бу — кўп жиҳатдан совет тинчлик программасини муваффақиятли амалга ошириш натижасидир.

• Ҳаракат хавфсизлиги ойлиги

Кўча хатони кечирмайди

1977 йил 1 дан 31 сентябргача мамлакатимизда Бутуниттифоқ «Йўловчи» операцияси ўтказилади. Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети ички ишлар бошқармаси бошлиғининг ўринбосари, ички хизмат полковниги Пётр Борисович Бегельман илтимосимизга биноан ана шу тадбир тўғрисида ҳикоя қилади:

— Биз куз фаслида йўл ҳаракати хавфсизлиги ўн кунлиги, ойлиги ва кўрикларини ўтказишга одатланиб қолганмиз. Эндиликда янги тадбирнинг гувоҳи бўляпмиз. Бу тадбир йўловчиларга қаратилганлигини нима билан изоҳлаш мумкин?

— Бундай эътибор тасодифий эмас. Йўловчилар — ҳаракат қатнашчиларининг биридир. Булар энг купчилик бўлиб, кўча ҳаракати уларнинг юриш-туриши ва гоятда интизомсизлиги билан боғланган. Фикримизни исботлаш учун пойтахт давлат автомобиль инспекциясининг ходимлари ўтказган статистик таҳлил маълумотларини келтиришнинг ўзи кифоя. Йўл ҳодисалари натижасида жароҳатланганларнинг 55 процентдан кўпроғи ва ҳалок булганларнинг қарийб 68 процентини йўловчилар ташкил этади.

Албатта, ана шу рақамлар ҳали ўз-ўзидан ҳеч нарсани англатмайди. Бизда шундай тушунча пайдо бўлиб қолганки, транспорт йўловчиларни уриб кетганда ҳайдовчилар айбдор дейилади. Бирмунча хавфли ва баъзан учраб турадиган йўл ҳаракати қоидаларининг бузилиши чиндан ҳам тезликни оширилишидан келиб чиқади. Ҳавас сифатида транспорт ҳайдовчилар айби билан кўпгина кишилар жабрланишган. Очиқ-ойдин кўрсатувчи статистика таъкидлаб кўрсатадики, йўловчилар айби билан содир бўлган ҳодисалар ҳайдовчилар томонидан йўл қўйилган қоида бузилишларига нисбатан устунлик қилади. Масалан, 1977 йилнинг ўтган даври ичида йўловчилар айби билан содир бўлган ҳодисалар умумий ҳодисаларнинг 50 процентидан ошиб кетди.

Бутуниттифоқ «Йўловчи» операцияси ўтказилишининг боиси йўл—транспорт ҳодисаларининг сонини қисқартириш бўйича кўзда тутилган профилактика тадбирларидан биридир.

— Демак, операциянинг ўз олдига қўйган вазифаси ҳаракат қатнашчиларининг маълум бир тоифаси ҳаёти ва саломатлигини сақлаш эмасми?

— Бу талай вазифаларнинг биридир. Нима учун йўловчилар билан бахтсиз ҳодисалар юз беради? Бу ҳақда ягона фикр ҳозирча йўқ, бўлиши ҳам мумкин эмас. Айрим кишилар, бундай ҳодисалар йўловчиларнинг интизомсизлигидан келиб чиқади, деб ҳисоблашади. Чунки, ҳозирги давримизда светофорнинг қизил чироғидан ўтиб кетиш мумкин эмаслигини билмайдиган киши йўқ. Бошқа кишилар эса аксинча, йўловчилар йўл қоидаларининг нозик жойларини тўла билишмайди. Масалан, йўловчи кўчани кесиб ўтиши лозим бўлган жойда белги қўйилмаган бўлса, йўловчи тротуар чизиғи бўйлаб кўчани кесиб ўтиши лозим. Учинчи группа кишилари ҳисоблашича, йўловчилар йўлкаларининг торлиги, ноқулайлиги, етишмаслигидан деб ҳисоблашишади. Уларнинг таъкидлашича тротуарларни металл тўсиқлар билан ўраш керак, чорраҳаларда ер ости ўтиш йўлларини қуриш лозим — шунда ҳаммаси жойида бўлади.

У ёки бу фикрда бўлганлар қандайдир даражада ҳақлидирлар. Лекин, масала масалалигича қолмоқда. Интизомсиз йўловчиларни тўсиқлар ҳам тўхтатолмайди, йўл ҳаракати қоидаларининг ҳатто энг намунали билимдонлари ҳам ўтиш йўлида ҳалок бўладилар ёки жароҳатланадилар. Йўл қоидаларини билиш ва уларга риоя этиш хавфсизлик гаровидир.

Биз йўл ҳаракати қатнашчиларининг диққат эътиборини ана шу масалага қаратмоқчимиз. Биргина йўловчиларнигина эмас, балки ҳайдовчиларни ҳам.

Ҳайдовчи кабинасидан тушиши билан йўловчига айланади. Иш жойи доимо йўлда бўлган энг билимдон ҳаракат қатнашчиси ҳам йўлда пиёда бора туриб, автомобиль ҳодисасининг айбдори ва қурбони бўлади. Тошкент ГАИсининг ходимлари Комсомол майдонида махсус рейд ўтказиб, ер ости ўтиш йўлидан фойдаланмаган ўн кишидан уч киши ҳайдовчилар эканлигини аниқлашди ёки бошқа мисол. Луначарский шоссесининг ўтиш қисмида 56-автомобиль базасининг ҳайдовчиси Шуҳрат Хонхўжаев маст ҳолда йўлни кесиб ўта туриб транспортдан жароҳатланди.

Ҳаракат пайтида ҳайдовчиларнинг эътиборини чалғитадиган йўловчилар, транспорт зинасида бора туриб йиқилиб тушган ва ғилдирак остида қолган йўловчилар содир қилган ҳодисалар ҳақида кўплаб мисол келтириш мумкин.

— Демак, операциянинг мақсади — йўл ҳаракати қоидаларининг бузилиш оқибатлари тўғрисида атрофлича тушунтириш ишларини олиб бориш?

— Шундай эмас. Бундан уч-тўрт йил муқаддам давлат автоинспекцияси пропагандани ҳар томонлама олиб боришга қаттиқ киришди. Ўша пайтда аниқландики, ҳозирги йўловчи турмушда ва ишда ранг-баранг техника қуршовида қолганлиги учун ҳам хавфсизликнинг ошириш манбаи бўлган автомобилдан чўчимайдиган бўлиб қолганлиги аниқланди. Бу ерда бутун бир психология бор. ГАИ ходими бундай қоидабузар йўловчиларга жарима сола берди.

Шу йилнинг ўзида йўловчи ва ҳайдовчи ўртасида тушунтириш ишлари кенг йўлга қўйилмаганлиги сабабли 400 дан зиёд киши жароҳатланди ва 50 га яқин киши ҳалок бўлди.

Шунинг учун ҳам йўловчилар ўртасида қоида бузиш оқибати хавфли эканлигини тушунтириш, ана шу қоидаларни билмайдиган кишиларни тартибга ўргатиш, хуллас, йўловчини интизомли қилишга эътибор берилмоқда.

Мақсад ва вазифаларнинг ранг-баранглиги уларни ҳал қилишда фойдаланиладиган методлар ва воситаларнинг ранг-баранглигини ва вазифасини аниқлайди. Мисол учун махсус кинофестиваллар ўтказиш яхши анъанага айланиб қолди. «Йўловчи» операцияси кунларида кинотеатрларда, маданият саройлари ва клубларда тошкентликлар «Нима учун қоида керак», «Кўча йўловчининг назарида», «Эртага кеч бўлиши мумкин» ва бошқа хроникал-ҳужжатли фильмларни кўрадилар.

Тошкент давлат автомобиль инспекциясининг ходимлари Бутуниттифоқ «Йўловчи» операциясининг мақсади ва вазифалари тўғрисида лекциялар ва суҳбатлар ўтказиш учун бўлган корхоналар, муассасалар ва транспорт хўжаликларининг маҳаллий радиоузеллари, деворий газеталари ва оммавий ахборот воситалари йўл-транспорт ҳодисаларининг сабаблари ва уларни олдини олиш тадбирларини тушунтиришда бизга катта ёрдам беришлари керак.

Операцияни ўтказиш вақтида йўловчиларнинг йўл қоидаларига риоя қилишлари назорати кучайтирилади. Одатдагидек йўл назорати инспекторлари билан ГАИнинг жамоатчи дружиначи — автоинспекторлари ва штатсиз ходимлари кўчаларда вахтада турадилар.

Бундан ташқари, «Билим» жамияти, автомобиль ҳаваскорлари жамияти, районлар халқ маорифи бўлимлари билан ҳамкорликда йўл ҳаракати қоидаларини пропаганда қилиш ва йўловчиларни ана шу қоидаларга ўргатишга қаратилган қатор тадбирлар ўтказилади.

Суҳбатимизнинг ниҳоясида шу нарсани айтиб ўтиш лозимки, йўл саводсизлигини тугатишда, йўловчиларнинг хавфсизлигини таъминлаш масаласини ҳал қилишда жарималар ёрдам бермайди. Кўча хатоларни кечирмайди. Фақатгина юксак интизом, йўл қоидаларига жиддий риоя қила билиш ҳаракатнинг барча қатнашчилари ҳаёти ва саломатлигини сақлаши, Тошкентимизни намунали жамоат тартиби шаҳрига айлантириши мумкин.

Суҳбатни
Н. ОФФЕНГЕНДЕН
олиб борди.

▲ ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

СИФАТ ОШИРИЛАДИ

Шарғун брикет фабрикасида ана шу ишлаб чиқаришнинг асосий хом ашёси бўлган майда кўмирни қуритадиган махсус установка ишга туширилди. Унинг жорий этилиши туфайли брикет мустаҳкамроқ бўлиб қолди, унга қўшиладиган битум моддаси дозаси камайтирилди. У ёқилганида кам қурум чиқади, асралганида ва ташилганида ёпишиб қолмайди. Буларнинг ҳаммаси фабрикага бир йилда 400 минг сўмлик иқтисодий самара келтиради.

[ЎзТАГ].

Пойтахтимизнинг «Марказ-13» кварталидаги болалар майдончасида доимо фарзандларнинг шўх ва қувноқ кулгиларини эшитиш мумкин. 29-ЖЭҚ коллективи аҳоли фарзандларининг ўйнаб кулишлари учун барча шароитларни яратишган. Улар жиҳозларнинг бутлиги, ҳовузчалардаги сувларнинг тозалигига доимо катта аҳамият беришади.
СУРАТДА: «Марказ-13» кварталидаги болалар майдончаси.
Р. Альбеков фотоси.

БЕРУНИЙ ҲИКМАТЛАРИ

★ Эҳсон қилувчининг миннати қилган эҳсонини йўққа чиқаради.
★ Кичкина нарсани камситма. Кичик ишнинг ҳам ўзига яраша фойдали жиҳати бор.
★ Кўпчилик ўртасида одат бўлган нарсага қарши чиқма.
★ Донишманд ва олимларнинг ахлоқини ўрганиш яхши хулққа етказади, ёмон хулқни эса ўлдиради. Яхши хулқ яхшиликнинг аломатидир.
★ Насиҳат йўли билан одобли қилиш мумкин бўлган кишига қамчин... даркор эмас.

ЮБИЛЕЙ БУКЛЕТЛАРИ

«Ўзбекистон» нашриёти Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига Ўзбекистон пойтахтига бағишлаб чиройли буклет чиқарди. Совет Шарқининг йирик саноат ва маданий маркази ҳақида, «Аврора» крейсеридан отилган тарихий ўқ садолари янграганидан кейин ўтган вақт ичида пойтахт ҳаётида рўй берган ажойиб ўзгаришлар тўғрисида ўзбек ва рус тилларида ҳикоя қилинади. Чиройли ёрқин рангли фотографиялар пойтахтнинг жамолини кўрсатиб турибди ва Тошкент тўғрисида ёрқин тасаввур беради. Бу суратларда шаҳар корхоналарида чиқариладиган пахта териш машиналари ва тракторлар, Тошкентнинг янги кварталлари тасвирланганки, уларни барпо этишда барча қардош республикаларнинг намояндалари иштирок этишган.

[ЎзТАГ].

ЯНГИ ЭКСПОНАТ

Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейининг республика тасвирий санъати бўлими анчадан бери музей фондида сақланиб келинаётган санъат асарлари билан бойитилди.

О. К. Татевосяннинг «Ҳамид Олимжон сурати», «Тошкентнинг Киров кўчаси», «Қиз сурати», А. В. Николаевнинг «Эски мактабда болаларни ўқитиш», М. А. Арининнинг «Пахта чопиғи», А. В. Волковнинг «Пахта терими», Б. Ҳамдамийнинг «Севимли қўшиқ», «Автосурат», «Пахта хирмонида», П. В. Ганнинг «Тоғдаги қишлоқ», «Мироб», В. Л. Рождественскийнинг «Кекса большевик Султон Қосимхўжаев» каби асарлари музей залларидан ўз ўрнини эгаллади. Бу асарлар санъат муҳлисларида катта қизиқиш уйғотмоқда.

М. АҲМЕДОВ,
музей ходими.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ПОЛВОНЛАР БЕЛЛАШУВИ

Қоратой Полвон Юсупов хотирасига бағишлаб Фарғонача кураш бўйича ўтказилган очиқ турнирда юздан ортиқ полвон иштирок этди. Турнир учинчи маротаба Чустда — ажойиб спортчининг Ватанида ўтказилди. Машҳур полвон деярлик 40 йил мобайнида кураш майдонини тарк этмай, Ўзбекистон чемпионатларида, Ўрта Осиё Республикалари курашчиларининг турнирларида қатнашиб келган эди. Унинг спорт жангларида қўлга киритган медаллари қаторида меҳнат мукофотлари ҳам ўрин олган. Уста деҳқон Қоратой Юсупов «Шуҳрат белгиси» ордени билан, шунингдек, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг бир неча Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланганди.

Ушбу турнир қатнашчилари орасида Туркманистон, Қирғизистондан, Тошкент, Фарғона, Наманган областларидан, Тошкент шаҳридан келган кўпгина донг таратган курашчилар бор эди.

Наманган область «Пахтакор» қишлоқ кўнгилли спорт жамияти таъсис этган совринларни турнир ғолиблари бўлган ўн курашчи олди. Бу мукофотларни (вазн категорияси бўйича): У. Ҳамидов (Фарғона области), М. Тўрақулов (Наманган области), Б. Бўриев (Тошкент), А. Исмоилов (Фарғона области), А. Аҳроров, Э. Султонов (иккаласи Тошкентдан), А. Муҳсиналиев (Наманган области), Т. Қўқонбоев (Фарғона области), Р. Аҳмаджонов (Наманган области) ва Фарғона областидан А. Давлатовлар олишга муваффақ бўлишди.

Турнир қатнашчиларидан 8 киши спорт мастери нормативини бажарди.

СПАРТАКИАДА ЯКУНЛАНДИ

Хивада Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишлаб ўтказилган қишлоқ хотин-қиз ёшларининг учинчи республика спартакиадаси якунланди. Спартакиада программасида ГТО кўпкураши, волейбол, стол тенниси, шахмат ва шашка бўйича мусобақалар бор эди.

Қишлоқ хотин-қиз ёшларининг спартакиадаси бутун йил мобайнида республика стадионларида, колхоз ва совхоз спорт заллари ҳамда майдончаларида давом этди. Биринчи — энг оммавий этапда республиканинг барча областлари ва Қорақалпоғистон АССРдан юз минглаб спортчи қизлар иштирок этишди.

Финалда, асосий мукофотни олиш учун 264 спортчи қиз мусобақалашди. Умумкоманда ҳисобида Самарқанд областининг вакиллари чемпион бўлишди. Иккинчи ўринни Хоразм, учинчи ўринни Андижон областининг командалари олишди.

ЯНГИ СТАДИОН

Андижон область Балиқчи районида ўтган куни янги стадион очилди. Стадионнинг беш минг томошабин сиғадиган минбари билан футбол майдони, волейбол майдончалари, югуриш йўллари бор.

Иккинчи қишлоқ спартакиадаси стадионнинг очилишига тўғри келиб қолди. Андижон областининг барча районлари спартакиадада иштирок этадилар. Спартакиада программасига мувофиқ ГТО кўп кураши, футбол, волейбол, кураш, стол тенниси, шахмат ва шашка мусобақалари ўтказилади.

Янги стадионда мусобақаларнинг бошланиши олдидан суворийлар ўзларининг маҳоратларини намойиш қилдилар. Хотин-қизлар командалари ўртасида ўт устида хоккей бўйича ўртоқлик учрашуви бўлди. «Андижанка» (Андижон) билан «Спартак» (Ленинск) хоккейчи қизлари стадион яшил майдонида учрашдилар.

Редактор
С. М. ҚАРАМАТОВ.

* РЕКЛАМА * РЕКЛАМА * РЕКЛАМА * РЕКЛАМА *

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 2|IX да **Чио-Чио-Сан**, 3|IX да **Санъат усталари концерти.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 2|IX да **Келинлар қўзғолони**, 3|IX **Кўрмайин босдим тиконни.**

КИНО

2, 3 СЕНТЯБРДА

Сиз менга ёзардингиз — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).
Ҳаво шарида фантастик саёҳат — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).
Оқ полосадаги безгак — «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).
Сафар — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— **Москва цирки артистларининг гастроллари, «Сувда цирк» аттракциони.**

«ПАХТАКОР» МАРКАЗИЙ СТАДИОНИДА
СССР биринчилиги учун
ФУТБОЛ
4 сентябрь соат 18.00 да
«ШИННИК» (Ярославль) — «ПАХТАКОР» (Тошкент)
8 сентябрь соат 19.30
«СПАРТАК» (Москва) — «ПАХТАКОР» (Тошкент)
Билетлар сотилмоқда.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

3, 4 СЕНТЯБРЬ СОАТ 15.00 ВА 19.30 ДА
УЛУҒ ОКТЯБРЬ СОЦИАЛИСТИК РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН РЕСПУБЛИКА ОБЛАСТЛАРИ БЎЙЛАБ ЎТКАЗИЛГАН
«САНЪАТ БАЙРАМИ»
ҚАТНАШЧИЛАРИНИНГ

ҲИСОБОТ КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Олмахон ҲАЙИТОВА, Шариф СУЛТОНОВ, Муътабар ЙЎЛДОШЕВА, Бутуниттифоқ эстрада артистлари конкурсининг лауреати Карима УЗОҚОВА, солистлар: Фахриддин УМАРОВ, Шерали ЖЎРАЕВ, Фотима БАРАТОВА, Гулчеҳра ИСМОИЛОВА, Дилбар АБДУЛЛАЕВА, Нодира АҲМЕДОВА, Абдуфаттоҳ САИДОВ (интермедия ва юмор), Саттор ИСЛОМОВ (оригинал жанр).

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ.

Музика раҳбари— Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Салоҳиддин ТЎХТАСИНОВ.

Программани Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ғулом ТОЖИАЪЛОЕВ ва Мавжуда ХОЛДОРОВА олиб борадилар.

Филармониянинг бадиий раҳбари— Бутуниттифоқ ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати, композитор Мирсодиқ ТОЖИЕВ.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, шанба ва якшанба кунлари эрталаб соат 10.00 дан сотилади.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

ПУШКИН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА
Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги олдидан
3—4 сентябрда
«ТАБАССУМ» РЕДАКЦИЯСИ ИЖОДКОРЛАРИ ВА ИЖРОЧИЛАРИ ИШТИРОКИДА

IV АНЪАНАВИЙ ТАБАССУМ САЙИЛИ ЎТКАЗИЛАДИ

ТАБАССУМ УЛАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССР халқ артистлари: Омина ФАЁЗОВА, Ғани АЪЗАМОВ, Амин ТУРДИЕВ;
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Риҳси ИБРОҲИМОВА, Обид ЮНУСОВ, Бахтиёр ИХТИЁРОВ, Турғун ХОНТУРАЕВ, Суръат ПУЛАТОВ, Ширин АЗИЗОВА;
Ленин комсомоли мукофоти лауреати Хайрулла САЪДИЕВ.
Ҳажвияларда: **Зайнобиддин ва Мадаминжон Юсуповлар, Одилжон Охунжонов, Абулқосим Тўйчиев, Абдураим полвон Норқулов, Воҳид Қодиров, Ҳусан Шарипов, Абдураҳмон Аҳмедов, Собир Раҳимжонов, Фазлиддин Фаёзов, Ортиқ Юсупов, Диёз Раҳматов, Хайитали Низомиддинов, Тамара Маҳкамова.**
Қўшиқ ва рақсларда республикада хизмат кўрсатган артистлар: Малоҳат ДАДАБОЕВА, Клара ЖАЛИЛОВА;
Артистлар: **Хайрулла Лутфуллаев, Бахтиёр Йўлдошев, Ҳожиакбар Ҳамидов, Одилжон Эминов, Эркинжон Давлатов, Гулнора Хўжаева, Ҳавохон Азизова, Анвар Тилланазаров, Жўрахон Раҳимов, ака-ука Ваҳобовлар ва бошқалар.**

ЎЗБЕКИСТОН РАДИОСИ ҚОШИДАГИ ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ.

КУЛИШАЙЛИК ДЎСТЛАР БУ МАВСУМ,
МЕҲМОНИНГИЗ БУ КУН ТАБАССУМ.

Сайил кеч соат 7 да бошланади.

ТАБАССУМ САЙИЛИГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

ТОШКЕНТ МЕТРОПОЛИТЕНИГА

аккумуляторчилар, ёритиш ва кабель тармоғи дистанциясининг электромонтёрлари, 5—6 разрядли электр-газ пайвандчилар, мармар қопловчилар, бўёқчилар, дренажчилар, ғишт терувчилар, дурадгорлар, темирчилар, вагонларни ювиб тозаловчилар, ишлаб чиқариш ва хизмат биноларини тозалаш учун ишчилар, фрезерчи-токарлар, рандаловчилар, 4—6-разрядли пармаловчилар, 4—6-разрядли слесарь-сантехниклар, резина-техника буюмларини ремонт қилувчилар (вулканизаторчи), слесарь-электриклар, зумпф агрегати слесарлари ёнғиндан сақлаш ходимлари

КЕРАК

Ишга қабул қилинганлар темирйўлчилар учун белгиланган барча имтиёзлардан, жумладан, СССР темир йўл тармоқлари бўйлаб йилига бир марта бепул юриш ҳуқуқидан, шунингдек, метрополитенда бепул юриш ҳуқуқидан фойдаланадилар.

Айрим категория ходимларига тунги вақтларда ишлагани учун тариф ставкасининг 35 проценти миқдорида устама ҳақ тўланади ва зарарли меҳнат шароитида ишлаган иучун қўшимча ҳақ тўланади.

Ҳар ойда ойлик маош (тариф ставкаси)нинг 30 проценти миқдорида мукофот тўлаш системаси кўзда тутилган.

Елғизлар ётоқхона билан таъминланадилар, оилалиларга эса белгиланган тартибда уй-жой берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд 5-хона, ишга жойлаштириш район пунктлари.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

2 СЕНТЯБРЬ—ЖУМА

Марказий телевидениенинг «Орбита—3» программаси.

18.00 «Москва ва москваликлар». 18.30 «Халқ куйлари» концерт. 19.00 Янгиликлар. 19.15 «Қувноқ ноталар». 19.30 «Бугунги Вьетнам». Вьетнам Социалистик Республикасининг миллий байрами муносабати билан. 20.25 «Яшил далалар бўйлаб». Фильм-концерт премьераси. 20.55 «Бизнинг биография. 1967 йил». 22.00 «Вақт» информацион программаси. 22.30 «Голубой огонёк» саҳифаларида. 23.50 «Олтин чамбарак». Бадиий гимнастика бўйича Халқаро мусобақалар. Киевдан олиб кўрсатилади.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

18.25 Кўрсатувлар программаси. 18.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Қишлоқ ёшлари». 18.55 Вьетнам халқининг байрами. 19.10 «Партия ташкилотларида ҳисобот ва сайловлар». 19.20 «Туркистонлик комиссар». Ҳужжатли фильм премьераси (рус.). 19.45 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 20.00 Бухоро область Ғиждувон район «Гулистон» колхози ҳаваскор мақомчилар ансамбли ижро этади. 21.00 «Ахборот» информацион программаси. 21.20 Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган иттифоқдош республикалар телевизион фестивали. Молдавия телевидениесининг программаси. 22.00 Москва. «Вақт» информацион программаси. 22.30 Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган иттифоқдош республикалар телевизион фестивали. Молдавия телевидениесининг программаси (давоми). 23.50 Кўрсатувлар программаси.

Тошкент шаҳри ва Тошкент области учун программа

Тошкент кўрсатади. 19.00 Кўрсатувлар программаси. 19.05 «Моабит дафтари». Бадиий фильм. 20.35 Тошкент янгиликлари. 20.55 Ўқитувчилар учун консультация. 21.25 «Алвидо» қурол!». Телеспектакль. 2-қисм (рус.).

3 СЕНТЯБРЬ — ШАНБА

Марказий телевидениенинг «Орбита»—3 программаси.

16.20 «Мўъжиза с и з - м ў ъ жизалар». 17.20 «Эртага— Бутуниттифоқ нефть ва газ саноати ходимлари куни». СССР Газ саноати министри С. А. Оруджев сўзи. 17.35 Концерт. 17.45 «Правда» газетасининг сиёсий шарҳловчиси Ю. А. Жуковнинг халқаро мавзулардаги суҳбати. 18.30 «Новосибирск шаҳар биографиясининг саҳифалари». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. «Шаҳарлар ва одамлар» туркумидан. 19.00 Янгиликлар. 19.20 «Анатолий Новиков». Ҳужжатли фильм. 19.50 «Ўн уч стул». Телевизион миниатюралар театри. 21.00 «Вақт» информацион программаси. 21.30 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Торпедо» — «Шахтёр» (Донецк). «Торпедо» стадионидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — «Спортлото» тиражи. 22.45 «Телевидение экранида биринчи марта. «Қора карвон». Бадиий фильм.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси.

10.05 Кўрсатувлар программаси. 10.10 Янгиликлар. 10.20 Телевизион миниатюралар театри. 11.00 Болалар учун. «Юлдузча». 11.30 Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Т. Ҳасанов ва солист Т. Муллажонов концерти (такрорий кўрсатув). 12.10 Октябрнинг киносолномаси. «Соялар чошгоҳда йўқолади». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 7-серия. «Захар Большаков» (рус.). 13.15 Бутуниттифоқ нефть ва газ саноати ходимлари куни олдидан. «Ўзбекистоннинг гази ва химияси». Илмий-оммабоп фильм. 13.35 «Дўстлик туфайли туғилган санъат». Кинокўрсатув (рус.). 17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 «Винни-Пух меҳмонга боради». Болалар учун мультфильм. 18.10 «Биринчи марта биринчи синфга» (рус.). 18.40 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ватанпарвар». 19.10 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 19.25 «СССР Конституцияси лойиҳасининг сатрларида». Кўрсатувда Ўзбекистон ёзувчилари иштирок этадилар. 19.40 «Она шаҳрим— Тошкентим». Кўрсатувда Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси В. О. Козимов иштирок этади. 20.10 «Ахборот» информацион программаси. 20.30 «Куйланг, ёш хонандалар». Ёш ижрочиларнинг телевизион конкурси. 21.00 Москва. «Вақт» информацион программаси. 21.30 «Пахтазор— мардлар майдони». Пахтакорлар учун кўрсатув ва концерт. 22.30 Телевидение экранида биринчи марта. «Қора карвон». Бадиий фильм. 23.50 Кўрсатувлар программаси.

Октябрь район халқ маорифи бўлими ва маорифчилар касаба союзи комитети, ҳамда 123-мактаб коллективи шу мактаб ўқитувчиси **Абдусалом ТУЛАГАНОВ**нинг бевақт вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор этадилар.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ», ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ГСП, ТОШКЕНТ, ЛЕНИН ПРОСПЕКТИ, 41-УЙ

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор — 33-02-49 дан 33-02-58 гача. Эълонлар бўлими — 33-81-42.

Р—14502. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 26. ИНДЕКС 64579 Нашр Г—3135.